

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัดภูมินทร์คู่อื่นน่าน

ชุดที่ 1 เรื่อง เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางสุกฤษฎี ผักผล

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนปวนิคารณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์)

เทศบาลเมืองน่าน

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่นน่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กระบวนการเรียน การสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง ด้วยความร่วมมือ และความช่วยเหลือจาก เพื่อน ๆ อีกทั้งยังได้พัฒนาทักษะทางสังคมด้านต่าง ๆ ในการทำงาน โดยยึดหลักการและเป้าหมายตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรม ท้องถิ่นน่าน ประกอบด้วย 5 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เล่าขานตำนานวัฒนธรรม

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ศิลปกรรมมหาสมบัติ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พุทธชาดกนำทางชีวิต

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรื่องเล่าผ่านซูปแต้ม

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง คุณค่าวัฒนธรรมคู่มือน่าน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่นน่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนมี ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมโบราณสถานคู่มือน่าน และเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะนำไปเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและนวัตกรรมการศึกษาต่อไป

สุกฤษฎี ผัดผล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
รายละเอียดชุดกิจกรรมการเรียนรู้	1
คู่มือครู	2
คู่มือนักเรียน	4
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	12
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	23
คำชี้แจง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์	31
แบบทดสอบก่อนเรียน	32
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	35
บัตรความรู้ที่ 1.1 เรื่อง ถิ่นนี้วัดภูมินทร์	37
บัตรความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ปฐมบทวัดภูมินทร์	39
บัตรความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ธรรมะในวัดภูมินทร์	41
บัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมินทร์	47
บัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์	49
บัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์	50
แบบฝึกทักษะที่ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์	54
แบบฝึกทักษะที่ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์	55
แบบฝึกทักษะที่ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์	56
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมินทร์	60
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์	62
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์	63
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์	67
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์	68
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์	69
บรรณานุกรม	72

รายละเอียดชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

ประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. คู่มือนักเรียน
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. คำชี้แจงชุดกิจกรรมการเรียนรู้
5. แบบทดสอบก่อนเรียน
6. บัตรความรู้
7. บัตรกิจกรรม
8. แบบฝึกทักษะ
9. เฉลยบัตรกิจกรรม
10. เฉลยแบบฝึกทักษะ
11. แบบทดสอบหลังเรียน
12. เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
13. สื่อประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 13.1. บัตรภาพแผนที่วัดภูมินทร์
 - 13.2. โปรแกรม Google Maps
 - 13.3. เกมปริศนาหาคำ
 - 13.4. คลิปวิดีโอจดหมายเหตุกรุงศรี เรื่อง วัดภูมินทร์
 - 13.5. บัตรบทพุทธวจน เรื่อง อริยมรรคมีองค์แปด
 - 13.6. คลิปเสียงพุทธวจน ลำดับที่ 111 อริยมรรค มีองค์แปด
 - 13.7. เพลงอริยสัจสี่

13.8.

คู่มือครู

คู่มือนี้สำหรับประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

ประกอบด้วย

1. บทบาทของครูผู้สอน

- 1.1. ครูผู้สอนเตรียมตัวให้พร้อม โดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดชั้นเรียน และการเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้
- 1.2. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะต้องจัดกิจกรรมให้ครบตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุตามวัตถุประสงค์
- 1.3. ก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง ครูต้องอธิบาย ชี้แจงวิธีการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน จึงจะทำให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
- 1.4. ครูควรเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบต่อหน้าที่และกล้าแสดงออก
- 1.5. หลังจากการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นลงในแต่ละกิจกรรม ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกครั้ง

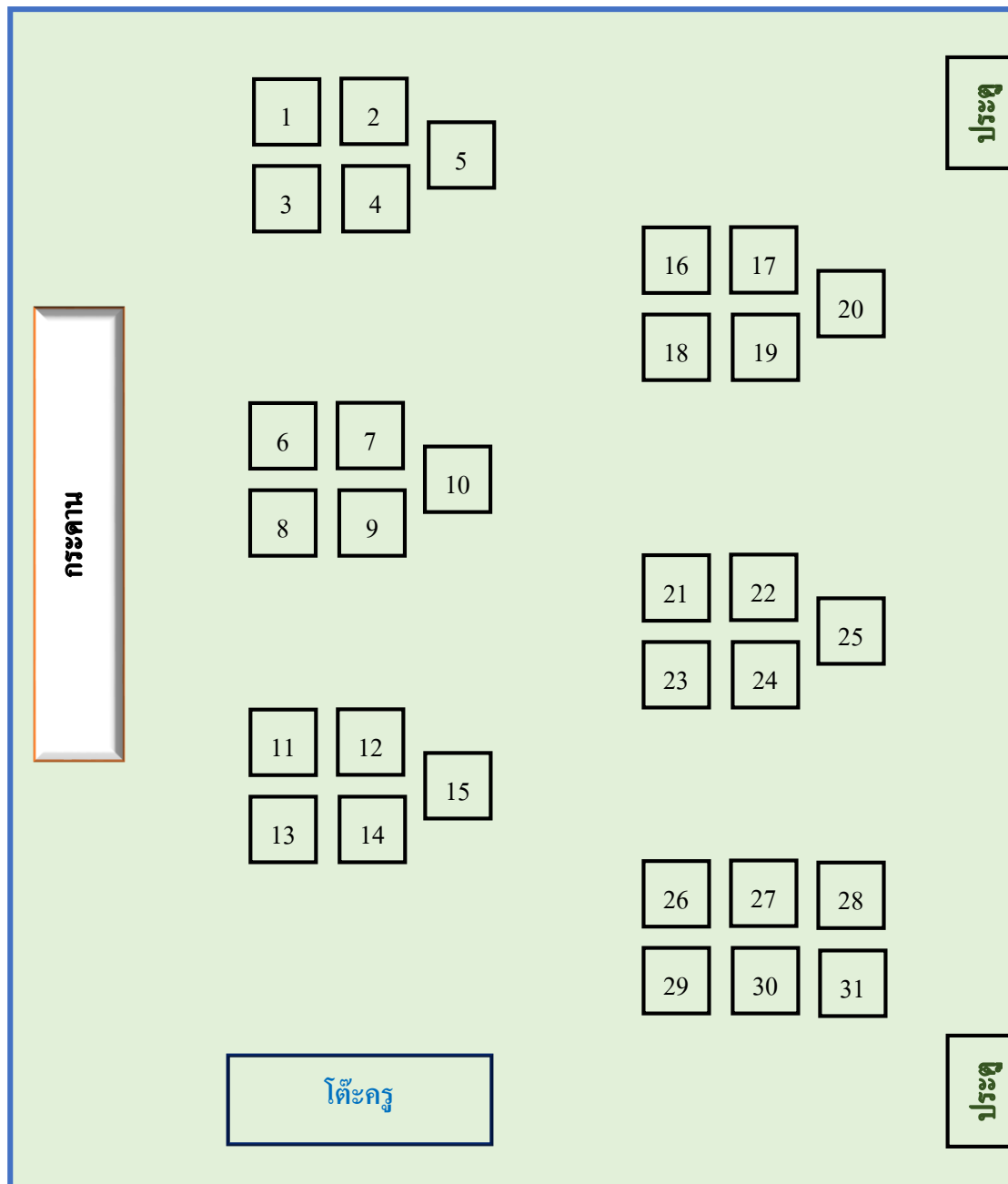
2. สิ่งที่คุณครูต้องเตรียม

ครูจะต้องเตรียมสื่อการเรียนรู้ ให้ครบตามขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- 2.1. บัตรความรู้ที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
- 2.2. บัตรกิจกรรมที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
- 2.3. แบบฝึกทักษะที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
- 2.4. บัตรเฉลย บัตรกิจกรรม และแบบฝึกทักษะที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
- 2.5. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. การจัดชั้นเรียน

4. การประเมินผลการเรียนรู้

- 4.1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- 4.2. ประเมินกิจกรรมและทักษะกระบวนการปฏิบัติกิจกรรม
- 4.3. ประเมินผลจากการทำแบบฝึกทักษะ
- 4.4. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

4.5.

ประกอบด้วย

1. บัตรความรู้ที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
2. บัตรกิจกรรมที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
3. แบบฝึกทักษะที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
4. บัตรเฉลย บัตรกิจกรรม และแบบฝึกทักษะที่ 1.1, 2.1 และ 3.1
5. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

สิ่งที่นักเรียนต้องทำ

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนจัดกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน
3. ศึกษาจุดมุ่งหมายของการเรียนให้เข้าใจอย่างชัดเจน
4. ศึกษาเนื้อหาของบัตรความรู้ให้เข้าใจ ไม่ควรรีบร้อนเกินไป
5. เมื่อเข้าใจเนื้อหาของบัตรความรู้แล้วให้ช่วยกันทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรมเป็นกลุ่ม
6. เมื่อเสร็จจากการทำบัตรกิจกรรมแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเป็นรายบุคคล
7. ตรวจสอบคำตอบโดยดูเฉลยคำตอบในบัตรเฉลย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

เวลา 3 ชั่วโมง

เรื่องที่ 1 ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์

เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนจุมปีวนิดาภรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์)

ชื่อผู้สอน : นางสาวอุทัย ผัดผล

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัดภูมินทร์ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองน่าน ในอดีตเคยเป็นวัดหลวง อยู่ในเขตพระนคร ปัจจุบันวัดภูมินทร์ ตั้งอยู่ที่ถนนผากอง ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ทิศเหนืออยู่ติดกับข่วงเมืองน่าน ทิศตะวันออกอยู่ติดกับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ทิศตะวันตกอยู่ติดกับโรงเรียนจุมปีวนิดาภรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์) ทิศใต้อยู่ติดกับซอยผากอง 1 ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด $18^{\circ}46'28.2''$ ลองจิจูด $100^{\circ}46'18.1''$

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 5.2 ป.6/2 อธิบายการแปลงสภาพธรรมชาติในประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น
- ส 5.1 ป.6/1 ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ ภาพถ่ายชนิดต่างๆ) ระบุลักษณะสำคัญทางกายภาพและสังคมของประเทศ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1. ด้านความรู้

- นักเรียนบอกที่ตั้ง อาณาเขต และพิกัดทางภูมิศาสตร์ของวัดภูมินทร์ได้

3.2. ด้านทักษะกระบวนการ

- นักเรียนใช้แผนที่แสดงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ บริเวณวัดภูมินทร์ได้

3.3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

สวัสดิ์...ครับ

สวัสดิ์...ครับ

สวัสดิ์...ครับ

4. สารการเรียนรู้

- 4.1. ทำเลที่ตั้ง
- 4.2. อาณาเขต
- 4.3. แผนที่
- 4.4. พิกัดทางภูมิศาสตร์

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1. ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1. ความมีวินัย
- 6.2. ใฝ่เรียนรู้
- 6.3. มุ่งมั่นในการทำงาน
- 6.4. ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ
- บัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมิินทร์
- แบบฝึกทักษะที่ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมิินทร์

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

8.1.1. ครูชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัดภูมิินทร์คู่ถิ่นน่าน ซึ่งมีเนื้อหาทั้งหมด 5 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมิินทร์ ชุดที่ 2 สิริศิลปกรรมมหาสมบัติ ชุดที่ 3 พุทธชาดกนันททางชีวิต ชุดที่ 4 เรื่องเล่าผ่านอุปแต้ม ชุดที่ 5 คุณค่าวัดภูมิินทร์คู่เมืองน่าน โดยนักเรียนจะเรียนไปตามลำดับ ชุดที่ 1-ชุดที่ 5 ใช้เวลาเรียนชุดละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง

8.1.2. ครูแจ้งจุดประสงค์ของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนเรียนไม่มีเกณฑ์ผ่าน แต่เก็บคะแนนไว้เปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

8.1.3. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 20 ข้อ

8.2. ขั้นตอน

8.2.1. ครูถามนักเรียนว่า วัดภูมินทร์ตั้งอยู่ที่ใดบ้าง

8.2.2. ครูให้นักเรียนดูบัตรภาพแผนที่วัดภูมินทร์ จากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ เช่น

- วัดภูมินทร์ตั้งอยู่ที่ใด
- ทิศเหนือ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก และทิศใต้ ของวัดภูมินทร์ตั้งอยู่ติดสถานที่ใดบ้าง
- ถ้ามีนักท่องเที่ยวมาสอบถามนักเรียนว่า “ขอให้นักเรียนช่วยแนะนำทางไปวัดภูมินทร์ นักเรียนจะแนะนำอย่างไร”

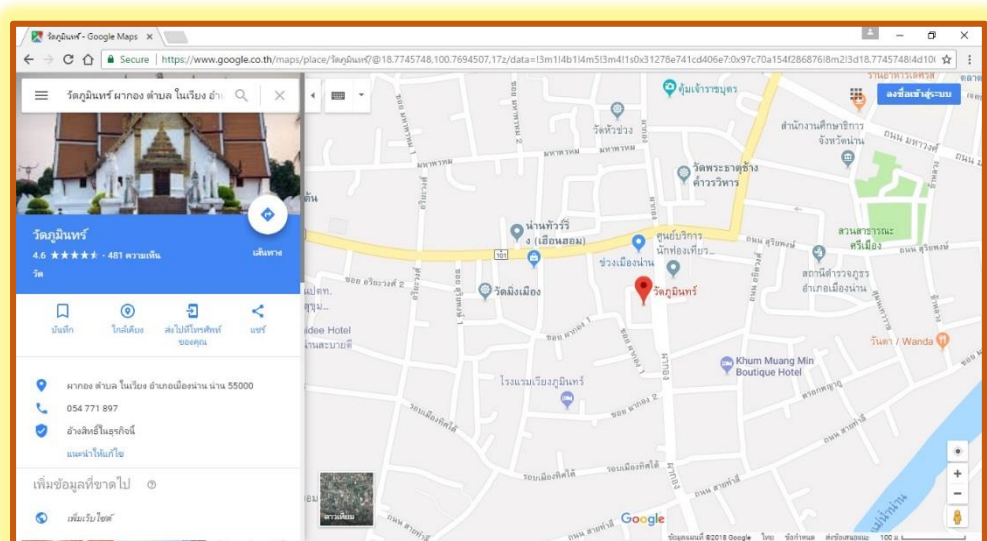
8.2.3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง 1 คน ปานกลางค่อนข้างเก่ง 2 คน ปานกลางค่อนข้างอ่อน 1 คน และอ่อน 1 คน

8.2.4. ครูแนะนำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม เพื่อสลับเปลี่ยนกันฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

8.2.5. หัวหน้ากลุ่มออกมารับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ ตามจำนวนสมาชิกของกลุ่ม

8.2.6. นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ บัตรความรู้ที่ 1.1 เรื่อง ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์

8.2.7. นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันในบัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมินทร์ โดยให้นักเรียนใช้โปรแกรม Google Maps ประกอบการทำบัตรกิจกรรมที่ 1.1 หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

โปรแกรม Google Maps

8.2.8. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์ ทำงานรายบุคคล เสร็จแล้ว
เปลี่ยนกันตรวจคำตอบ

8.3. ขั้นสรุป

8.3.1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง อาณาเขต แผนที่ และพิกัดทางภูมิศาสตร์ของ
วัดภูมินทร์

9. สื่อการเรียนรู้

- 9.1. บัตรภาพแผนที่วัดภูมินทร์
- 9.2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์
- 9.3. บัตรความรู้ที่ 1.1 เรื่อง ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์
- 9.4. บัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมินทร์

9.5. แบบฝึกทักษะที่ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์

9.6. โปรแกรม Google Maps

10. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
▪ ด้านความรู้	- ตรวจสอบบัตรกิจกรรมที่ 1.1 - ตรวจสอบแบบฝึกทักษะที่ 1.1 - ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน	- บัตรกิจกรรมที่ 1.1 - แบบฝึกทักษะที่ 1.1 - แบบทดสอบก่อนเรียน - แบบประเมินด้านความรู้
▪ ด้านทักษะกระบวนการ	- สังเกตการกำหนดบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็น และผลสำเร็จของงาน	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
▪ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

11. เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล

11.1. เกณฑ์ประเมินการทำบัตริยกรรมและแบบฝึกทักษะ มีคะแนน 4 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 9-10 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 7-8 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 5-6 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-4 คะแนน

11.2. เกณฑ์ประเมินการสังเกตพฤติกรรมทักษะกระบวนการ

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 18-20 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 14-17 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 10-13 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-9 คะแนน

11.3. เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

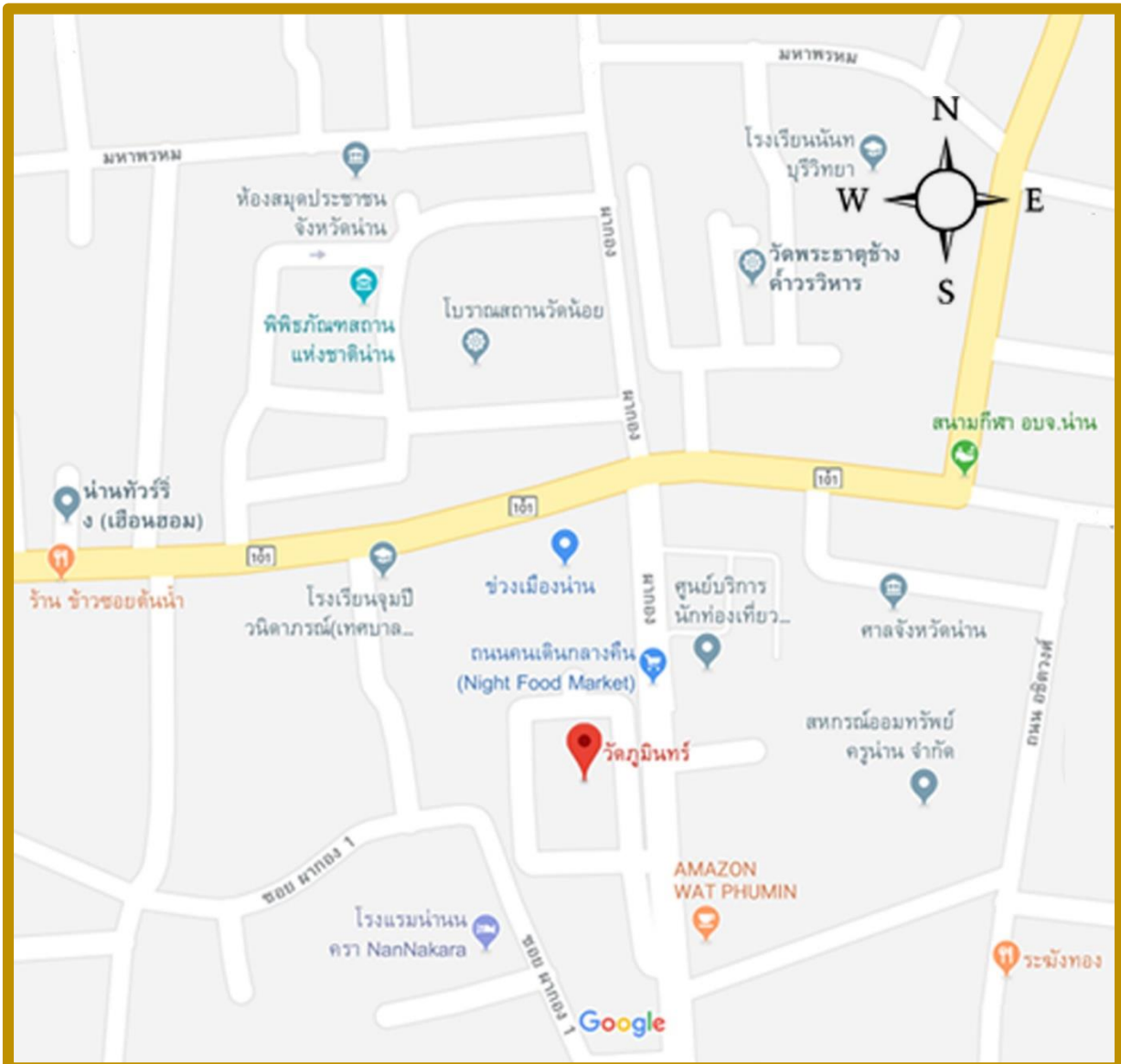
ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 18-20 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 14-17 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 10-13 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-9 คะแนน

ภาคผนวก

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์

บัตรภาพแผนที่วัดภูมินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เล่าขานตำนานวัดกุมินทร์

เวลา 3 ชั่วโมง

เรื่องที่ 2 ปฐมบทวัดกุมินทร์

เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนจุมปีวนิดาภรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านกุมินทร์)

ชื่อผู้สอน : นางสาวอุทัย ผัดผล

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัดกุมินทร์ เดิมชื่อวัดพรหมมินทร์ เป็นวัดที่ไม่ทราบประวัติของการก่อสร้างที่แน่นอน แต่ชื่อของวัดนี้ปรากฏในพงศาวดารเมืองน่าน เมื่อ พ.ศ.2146 จากหลักฐานดังกล่าวทำให้ทราบว่าวัดนี้สร้างขึ้นในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 21 แต่จะสร้างในช่วงสมัยพระยาหน่อคำเสถียรไชยสงครามหรือสมัยเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ คือ สมัยของพ่อหรือสมัยของลูกนั้นยังหาข้อยุติไม่ได้ วัดกุมินทร์มีการบูรณะซ่อมแซมครั้งใหญ่ในสมัยเจ้าอนันตวรฤทธิเดชฯ โปรดให้ช่างหลวงดำเนินการก่อสร้างใช้เวลา 8 ปี พ.ศ.2410-2418

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 4.3 ป.6/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1. ด้านความรู้

- นักเรียนบอกประวัติของวัดกุมินทร์ได้

3.2. ด้านทักษะกระบวนการ

- นักเรียนเขียนเส้นเวลา Time-Line เรียงลำดับเหตุการณ์ของวัดกุมินทร์ได้

3.3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

4. สาระการเรียนรู้

4.1. ประวัติวัดกุมินทร์

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1. ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1. ความมีวินัย
- 6.2. ใฝ่เรียนรู้
- 6.3. มุ่งมั่นในการทำงาน
- 6.4. ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- บัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์
- แบบฝึกทักษะที่ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

8.1.1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ เรื่องที่ 2 ปฐมบทวัดภูมินทร์ให้นักเรียนทราบ ว่าในเรื่องนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติวัดภูมินทร์

8.1.2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มตามแถวที่นั่ง จากนั้นครูให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเล่นเกมปริศนาคำ โดยนักเรียนในกลุ่มใดยกมือตอบก่อนจะได้ส่งตัวแทนออกมาค้นหาคำในแผนผังเกมปริศนาคำ หาคำถูกต้องได้ 1 คะแนน กลุ่มไหนได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ โดยคำทั้ง 10 คำ มีดังนี้

- วัดภูมินทร์
- วัดพรหมมินทร์
- พ.ศ.2146
- พงสาวดารเมืองน่าน
- พุทธศตวรรษที่ 21
- เจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
- พระยาหน่อคำเสถียรไชยสงคราม
- เจ้าอนันตวรฤทธิเดช
- จตุรमुख

ไปได้..
มาดีเน้อ

8.2. ขั้นสอน

8.2.1. ครูบอกนักเรียนว่าคำทั้ง 10 คำที่อยู่ในเกมปริศนาคำเกี่ยวข้องกับประวัติวัดกุมินทร์ ดังนี้

- วัดกุมินทร์ : เป็นวัดเก่าแก่คู่มือนานมีอายุกว่า 400 ปี
- วัดพรหมมินทร์ : เป็นชื่อเดิมของวัดกุมินทร์
- พ.ศ.2146 : วัดกุมินทร์ไม่ทราบประวัติของการก่อสร้างที่แน่นอน ชื่อของวัดนี้

ปรากฏในพงสาวดารเมืองน่าน เมื่อ พ.ศ.2146

- พงสาวดารเมืองน่าน : วัดกุมินทร์ไม่ทราบประวัติการก่อสร้างที่แน่นอนชื่อของวัดนี้ปรากฏในพงสาวดารเมืองน่าน

- พุทธศตวรรษที่ 21 : จากหลักฐานพงสาวดารเมืองน่านทำให้ทราบว่าวัดนี้สร้างขึ้นในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 21

- เจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ : จากหลักฐานพงสาวดารเมืองน่าน ฝ่ายหนึ่งกล่าวว่า วัดกุมินทร์สร้างในสมัยเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ เพราะวัดนี้เดิมชื่อว่าวัดพรหมมินทร์ซึ่งสอดคล้องกับชื่อพระองค์

- พระยาหน่อคำเสถียรไชยสงคราม : จากหลักฐานพงสาวดารเมืองน่าน ฝ่ายที่สองกล่าวว่า วัดกุมินทร์สร้างในสมัยพระยาหน่อคำเสถียรไชยสงคราม เพราะครองเมืองน่านถึง 30 ปี ตลอดสมัยของพระองค์บ้านเมืองสงบสุข เพราะพม่าจัดการปกครองล้านนาได้อย่างเด็ดขาด สถานการณ์อย่างนี้จึงเอื้ออำนวยให้พระองค์เอาใจใส่บ้านเมือง โดยเฉพาะการพระศาสนา วัดกุมินทร์ก็น่าจะสร้างในสมัยพระองค์

- เจ้านันทวรฤทธิเดช : หลักฐานการบูรณะซ่อมแซมครั้งใหญ่ ปรากฏในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ดังพงสาวดารว่า เจ้านันทวรฤทธิเดชฯ เจ้าผู้ครองนครน่าน โปรดให้ช่างหลวงดำเนินการก่อสร้างใช้เวลา 8 ปี พ.ศ.2410-2418

- จตุรमुख : วัดกุมินทร์น่าจะสร้างในสมัยของพระยาหน่อคำเสถียรไชยสงคราม เนื่องจากรูปแบบของวิหารได้รับอิทธิพลคติความเชื่อแบบพม่า วิหารวัดกุมินทร์อาจสร้างเลียนแบบวิหารอนันดา ซึ่งสร้างเป็นทางจตุรमुख

- พ.ศ.2410 : หลักฐานการบูรณะซ่อมแซมครั้งใหญ่ ปรากฏในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ดังพงสาวดารว่า เจ้านันทวรฤทธิเดชฯ เจ้าผู้ครองนครน่าน โปรดให้ช่างหลวงดำเนินการก่อสร้างใช้เวลา 8 ปี พ.ศ.2410-2418

8.2.2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง 1 คน ปานกลางค่อนข้างเก่ง 2 คน ปานกลางค่อนข้างอ่อน 1 คน และอ่อน 1 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนนั้นจะไม่ซ้ำกับกลุ่มเดิมในการสอนชั่วโมงที่ผ่านมา

8.2.3. ครูแนะนำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม เพื่อผลัดเปลี่ยนกันฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

8.2.4. หัวหน้ากลุ่มออกมารับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ ตามจำนวนสมาชิกของกลุ่ม

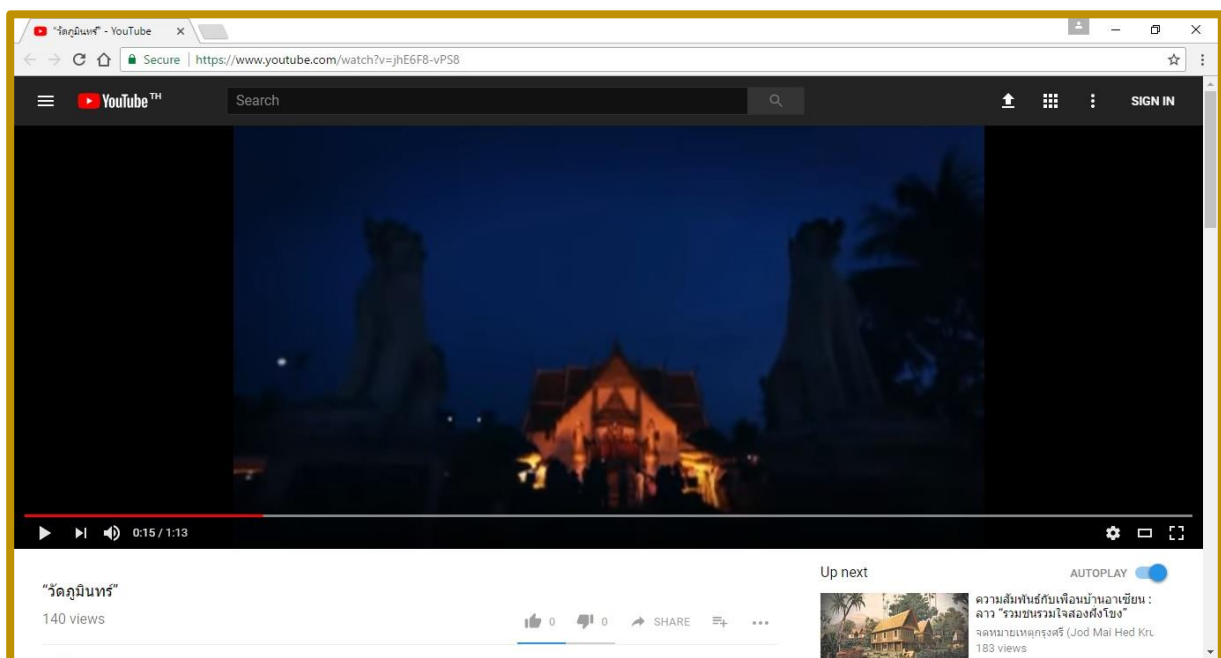
8.2.5. นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ บัตรความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ปฐมบทวัดภูมินทร์

8.2.6. นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันในบัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

8.2.7. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์ ทำงานรายบุคคล เสร็จแล้วเปลี่ยนกันตรวจคำตอบ

8.3. ขั้นสรุป

8.3.1. นักเรียนดูรายการจดหมายเหตุกรุงศรี เรื่อง วัดภูมินทร์ จากเว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=jhE6F8-vPS8> ใช้เวลา 1.13 นาที

รายการจดหมายเหตุกรุงศรี

8.3.2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับประวัติวัดภูมินทร์

9. สื่อการเรียนรู้

- 9.1. แผนผังเกมปริศนาหาคำ
- 9.2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์
- 9.3. บัตรความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ปฐมบทวัดภูมินทร์
- 9.4. บัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์
- 9.5. แบบฝึกทักษะที่ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์
- 9.6. คลิปวิดีโอจดหมายเหตุกรุงศรี เรื่อง วัดภูมินทร์ จากเว็บไซต์

<https://www.youtube.com/watch?v=jhE6F8-vPS8>

10. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
▪ ด้านความรู้	- ตรวจสอบบัตรกิจกรรมที่ 2.1 - ตรวจสอบแบบฝึกทักษะที่ 2.1	- บัตรกิจกรรมที่ 2.1 - แบบฝึกทักษะที่ 2.1 - แบบประเมินด้านความรู้
▪ ด้านทักษะกระบวนการ	- สังเกตการกำหนดบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็น และผลสำเร็จของงาน	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
▪ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

11. เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล

11.1. เกณฑ์ประเมินการทำบัตรกิจกรรมและแบบฝึกทักษะ มีคะแนน 4 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 9-10 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 7-8 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 5-6 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-4 คะแนน

11.2. เกณฑ์ประเมินการสังเกตพฤติกรรมทักษะกระบวนการ

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 18-20 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 14-17 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 10-13 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-9 คะแนน

11.3. เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 18-20 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 14-17 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 10-13 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-9 คะแนน

ภาคผนวก

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ปฐมบทวัตถุมินทร์

แผนผังเกมปริศนาคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงล้อมรอบคำที่เกี่ยวกับประวัติวัดภูมินทร์ มีทั้งหมดจำนวน 10 คำ

เ	ก	ป	พ	ก	ซ	เ	ข	ไ	ฟ	ร	ถ	ศ	ณ	ณ	เ	น	ร	พ
ช	ร	ล	ง	ว	ั	ด	พ	ร	ห	ม	ม	ิ	น	ท	ร	ั	ั	น
ส	ง	เ	ศ	อ	น	ั	ร	ส	ั	า	พ	ท	ญ	ข	ั	เ	ม	ั
ิ	แ	จ	า	ล	ท	ด	ะ	อ	น	ก	พ	ั	เ	ว	อ	ช	อ	อ
ง	ห	ั	ว	ร	แ	พ	ย	ป	ย	ป	ุ	'	จ	ั	ง	ค	ช	ต
ห	'	า	ด	ั	พ	ผ	า	า	เ	ั	ท	ม	ั	ญ	ก	ช	า	น
า	ว	อ	า	ส	ไ	ร	ห	ด	ห	อ	ธ	น	า	ว	ย	พ	ล	ค
ค	ท	น	ร	ม	ท	ั	น	ห	น	ง	ศ	'	เ	ั	6	.	า	ร
ม	ร	ั	เ	ค	ย	ก	'	น	ำ	จ	ด	า	จ	ด	7	ศ	ก	ธ
ช	ม	น	ม	ป	ด	า	อ	ม	เ	ร	ว	ส	ด	โ	8	.	น	ง
ก	ย	ด	ั	ล	ห	พ	ค	พ	ง	ิ	ร	า	บ	ข	3	2	ม	2
า	ณ	ว	อ	ิ	ล	า	ำ	'	ิ	อ	ร	น	ุ	ก	5	1	ั	5
ท	ส	ร	ง	ป	ม	น	เ	จ	น	า	ษ	พ	ด	เ	0	4	2	8
ค	ญ	ฤ	น	โ	น	ก	ส	ิ	น	บ	ท	.	ร	ห	1	6	2	4
ซ	ฝ	ท	'	น	ำ	ล	ถ	ด	ค	ั	ั	ศ	พ	น	2	ย	4	0
โ	จ	ธ	า	ห	พ	ิ	ั	แ	ล	ด	'	.	ร	ั	6	า	0	1
ล	ำ	ิ	น	ง	ม	ง	ย	ฟ	ก	ผ	2	2	ห	ด	4	2	2	6
โ	ค	เ	ก	จ	ด	ุ	ร	ม	ุ	ข	1	4	ม	จ	5	5	1	4
ซ	ุ	ด	บ	ค	ย	ร	ไ	ห	พ	ร	ป	1	ม	ข	8	6	3	ล
ร	ด	ช	ม	น	ท	า	ช	ุ	ม	ั	ั	0	ิ	ำ	9	9	9	ข
อ	ม	ล	โ	ด	า	น	ย	พ	ุ	ช	2	พ	น	ห	3	0	ท	า
ล	ก	น	ห	ั	จ	ไ	ส	ถ	บ	น	2	.	ท	อ	2	8	ุ	น
ม	ง	ธ	ล	เ	แ	พ	ง	ว	ศ	ั	4	ศ	ร	ร	5	4	ล	ไ
า	ผ	ว	ง	ป	ซ	ก	ค	า	ย	ป	0	.	'	ะ	4	3	ห	ก
ส	า	ฤ	า	ั	น	า	ร	น	ด	ั	5	ส	ฐ	ง	2	1	า	'
ท	ส	ค	ร	น	ย	ด	า	ก	ล	า	6	ง	า	จ	1	พ	ธ	อ
ด	ั	ว	ั	ด	ภ	ุ	ม	ิ	น	ท	ร	'	ว	ข	ห	ม	ว	ิ
ก	น	ม	น	า	ด	ข	จ	ย	ภ	ย	ป	ด	ด	ก	ก	จ	ท	น

แผนผังเกมปริศนาหาคำ มีคำทั้งหมด 10 คำ ดังนี้

1. วัดภูมินทร์
2. วัดพรหมมินทร์
3. พ.ศ.2146
4. พงสาวดารเมืองน่าน
5. พุทธศตวรรษที่ 21
6. เจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
7. พระยาน้อยคำเสถียรไชยสงคราม
8. เจ้านันทวรฤทธิเดช
9. จตุรमुख
10. พ.ศ.2410

เฉลยแผนผังเกมปริศนาหาคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงล้อมรอบคำที่เกี่ยวกับประวัติวัดกุมินทร์ มีทั้งหมดจำนวน 10 คำ

เ	ก	ป	พ	ก	ช	เ	ข	ไ	ฟ	ร	ถ	ศ	ฉ	ณ	เ	น	ร	พ
ช	ร	ล	ง	ว	ด	พ	ร	ห	ม	ม	ั	น	ท	ร	ั	ั	ั	น
ส	ง	เ	ศ	อ	น	ร	ส	า	พ	ท	ญ	ข	เ	ม	ั	ั	ั	ั
ั	แ	จ	า	ล	ท	ะ	อ	น	ก	พ	ั	เ	ว	อ	ช	อ	อ	อ
ง	ห	ั	ว	ร	แ	พ	ย	ป	ย	ป	,	'	จ	ั	ง	ค	ช	ฒ
ห	'	า	ด	ั	พ	ผ	า	เ	*	ท	ฆ	ั	ญ	ก	ช	า	น	น
า	ว	อ	า	ส	ไ	ร	ห	ด	ห	อ	ธ	น	า	ว	ย	พ	ล	ค
ค	ท	น	ร	ม	ท	ั	น	ห	น	ง	ศ	'	เ	ั	6	.	า	ร
ม	ร	ั	เ	ค	ย	ก	'	น	ำ	จ	ด	า	จ	ด	7	ศ	ก	ธ
ช	ม	น	ม	ป	ด	า	อ	ม	เ	ร	ว	ส	ด	โ	8	.	น	ง
ก	ย	ด	ั	ล	ห	พ	ค	พ	ง	ั	ร	า	บ	ข	3	2	ม	2
า	ณ	ว	อ	ั	ล	า	ำ	'	ั	อ	ร	น	,	ก	5	1	ั	5
ท	ส	ร	ง	ป	ม	น	เ	จ	น	า	ษ	พ	ด	เ	0	4	2	8
ค	ญ	ฤ	น	โ	น	ก	ส	ั	น	บ	ท	.	ร	ห	1	6	2	4
ช	ฝ	ท	'	น	ำ	ล	ถ	ด	ค	ั	ั	ศ	พ	น	2	ย	4	0
โ	จ	ธ	า	ห	พ	ั	ั	แ	ล	ด	'	.	ร	ั	6	า	0	1
ล	ำ	ั	น	ง	ม	ง	ย	ฟ	ก	ผ	2	2	ห	ด	4	2	2	6
โ	ค	เ	ก	จ	ด	,	ร	ม	,	ข	1	4	ม	จ	5	5	1	4
ช	,	ด	บ	ค	ย	ร	ไ	ห	พ	ร	ป	1	ม	ข	8	6	3	ล
ร	ด	ช	ม	น	ท	า	ช	,	ม	ั	ั	0	ั	ำ	9	9	9	ข
อ	ม	ล	โ	ด	า	น	ย	พ	ุ	ช	2	พ	น	ห	3	0	ท	า
ล	ก	น	ห	ั	จ	ไ	ส	ถ	บ	น	2	.	ท	อ	2	8	ุ	น
ม	ง	ธ	ล	เ	แ	พ	ง	ว	ศ	ั	4	ศ	ร	ร	5	4	ล	ไ
า	ผ	ว	ง	ป	ช	ก	ค	า	ย	ป	0	.	ั	ะ	4	3	ห	ก
ส	า	ฤ	า	ั	น	า	ร	น	ด	ั	5	ส	ฐ	ง	2	1	า	'
ท	ส	ค	ร	น	ย	ด	า	ก	ล	า	6	ง	า	จ	1	พ	ธ	อ
ด	ั	ว	ั	ด	ภ	ุ	ม	ั	น	ท	ร	ั	ว	ข	ห	ม	ว	ั
ก	น	ม	น	า	ด	ข	จ	ย	ภ	ย	ป	ด	ด	ก	ก	จ	ท	น

แผนผังเกมปริศนาหาคำ มีคำทั้งหมด 10 คำ ดังนี้

1. วัดภูมินทร์
2. วัดพรหมมินทร์
3. พ.ศ.2146
4. พงสาวดารเมืองน่าน
5. พุทธศตวรรษที่ 21
6. เจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
7. พระยาหน่อคำเสถียรไชยสงคราม
8. เจ้าอนันตวรฤทธิเดช
9. จตุรมุข
10. พ.ศ.2410

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

เวลา 3 ชั่วโมง

เรื่องที่ 3 ธรรมะในวัดภูมินทร์

เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนจุมปีวนิดาภรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์)

ชื่อผู้สอน : นางสุฤทัย ผัดผล

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมวัดภูมินทร์ มีดังนี้ เสาพระวิหารทั้งแปดด้าน ด้านชั้นนอกบริเวณขอบนอกตรงย่อมุมทั้งสี่ทิศ ทิศละสองต้น หมายถึง อริยมรรคแปด เสาพระวิหารทั้งสี่ด้าน ด้านในติดกับฐานพระพุทธรูป หมายถึง อริยสัจสี่ พระประธานสี่องค์หันพระพักตร์ออกไปในทิศทั้งสี่ หมายถึง พรหมวิหารสี่ ยอดพระธาตุเจดีย์ หมายถึง นิพพาน และฉัตรห้าชั้นบริเวณเหนือหลังคาพระวิหาร ที่ปลายยอดสุดของพระเจดีย์ หมายถึง ขันห้า

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 1.1 ป.6/4 วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1. ด้านความรู้

- นักเรียนบอกแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมวัดภูมินทร์ได้

3.2. ด้านทักษะกระบวนการ

- นักเรียนเขียนแผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมของวัดภูมินทร์ได้

3.3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

4. สาระการเรียนรู้

4.1. หลักธรรมพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์

สวยดี...ครับ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1. ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2. ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1. ความมีวินัย
- 6.2. ใฝ่เรียนรู้
- 6.3. มุ่งมั่นในการทำงาน
- 6.4. ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

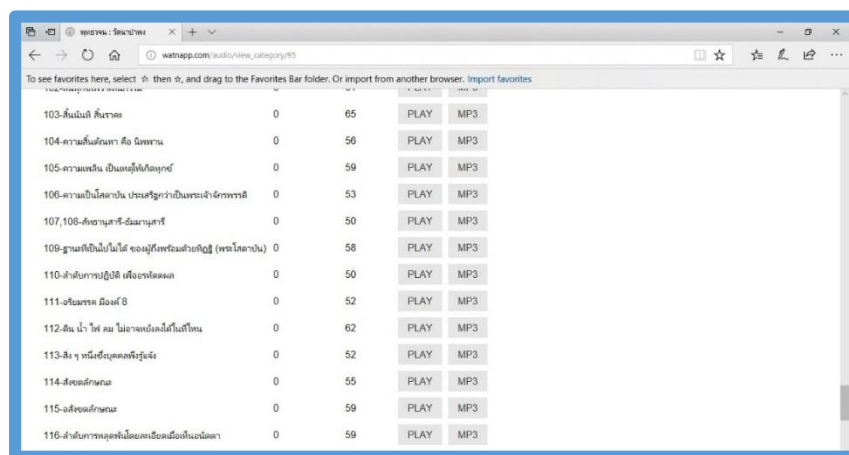
- บัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์
- แบบฝึกทักษะที่ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

8.1.1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 แก่ขานตำนานวัดภูมินทร์ เรื่องที่ 3 ธรรมะในวัดภูมินทร์ ให้นักเรียนทราบ ว่า ในเรื่องนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมวัดภูมินทร์

8.1.2. ครูให้นักเรียนดูบัตรบทพุทธวจนเรื่อง อริยมรรคมีองค์แปด และฟังพุทธวจนบทนี้จากเว็บไซต์ http://watnapp.com/audio/view_category/95 ลำดับที่ 111 อริยมรรค มีองค์แปด ใช้เวลา 6.31 นาที

ลำดับที่	ชื่อไฟล์	ระยะเวลา	ปุ่มเล่น	ไฟล์
103	สันติเถร ตีนาถ	0:65	PLAY	MP3
104	ความดีมีค่า สด นิพพาน	0:56	PLAY	MP3
105	ความเพียร เป็นมรรคข้อแรก	0:59	PLAY	MP3
106	ความดีมีค่า เป็นมรรคข้อแรก	0:53	PLAY	MP3
107, 108	ศีล 10 ข้อ	0:50	PLAY	MP3
109	ฐานที่ตั้งมั่นได้ ของผู้รู้ธรรม	0:58	PLAY	MP3
110	การปฏิบัติดี คืออะไร	0:50	PLAY	MP3
111	อริยมรรค มีองค์ 8	0:52	PLAY	MP3
112	สัน น้ํา โท สม ไม่อาจละทิ้งได้	0:62	PLAY	MP3
113	สิ่ง ๆ ที่มีอยู่คือสติปัญญา	0:52	PLAY	MP3
114	สิ่งที่ยาก	0:55	PLAY	MP3
115	สิ่งที่ยาก	0:59	PLAY	MP3
116	การปฏิบัติดี คืออะไร	0:59	PLAY	MP3

พุทธวจน ลำดับที่ 111 อริยมรรค มีองค์แปด

8.1.3. ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์พุทธวจนเรื่องอริยมรรคมีองค์แปด ดังนี้

- พุทธวจนนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- นักเรียนคิดว่า พุทธวจนนี้ให้ข้อคิดเตือนใจอย่างไร
- นักเรียนรู้จักหลักธรรมพระพุทธศาสนาอื่น ๆ อีกหรือไม่ จงยกตัวอย่าง

8.2. ขั้นสอน

8.2.1. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า พุทธวจนเรื่องอริยมรรคมีองค์แปด สอนเรื่อง

- อริยสัจสี่ คือ ความจริงอันประเสริฐ ความจริงที่ทำให้ผู้รู้แจ้งพ้นจากกิเลส และความทุกข์ทั้งปวง ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

- มรรคมีองค์แปด คือ ข้อพึงปฏิบัติที่ให้ถึงความดับทุกข์ ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ประการ ได้แก่ ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ) ความดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ) วาจาชอบ (สัมมาวาจา) การงานชอบ (สัมมากรรมมันตะ) อาชีวะชอบ (สัมมาอาชีวะ) ความเพียรชอบ (สัมมาวายามะ) ความระลึกรู้ชอบ (สัมมาสติ) และความตั้งใจมั่นชอบ (สัมมาสมาธิ)

โดยอริยสัจสี่และอริยมรรคแปดเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมวัดภูมินทร์ และไม่เพียงแต่สองหลักธรรมนี้เท่านั้นยังมีหลักธรรมอื่น ๆ ที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมในวัดภูมินทร์ เช่น พรหมวิหารสี่ นิพพาน และขันธห้า

8.2.2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง 1 คน ปานกลางค่อนข้างเก่ง 2 คน ปานกลางค่อนข้างอ่อน 1 คน และอ่อน 1 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนนั้นจะไม่ซ้ำกับกลุ่มเดิมในการสอนชั่วโมงที่ผ่านมา

8.2.3. ครูแนะนำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม เพื่อผลัดเปลี่ยนกันฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

8.2.4. หัวหน้ากลุ่มออกมารับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ ตามจำนวนสมาชิกของกลุ่ม

8.2.5. นักเรียนทุกคนในกลุ่มศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ บัตรความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ธรรมะในวัดภูมินทร์

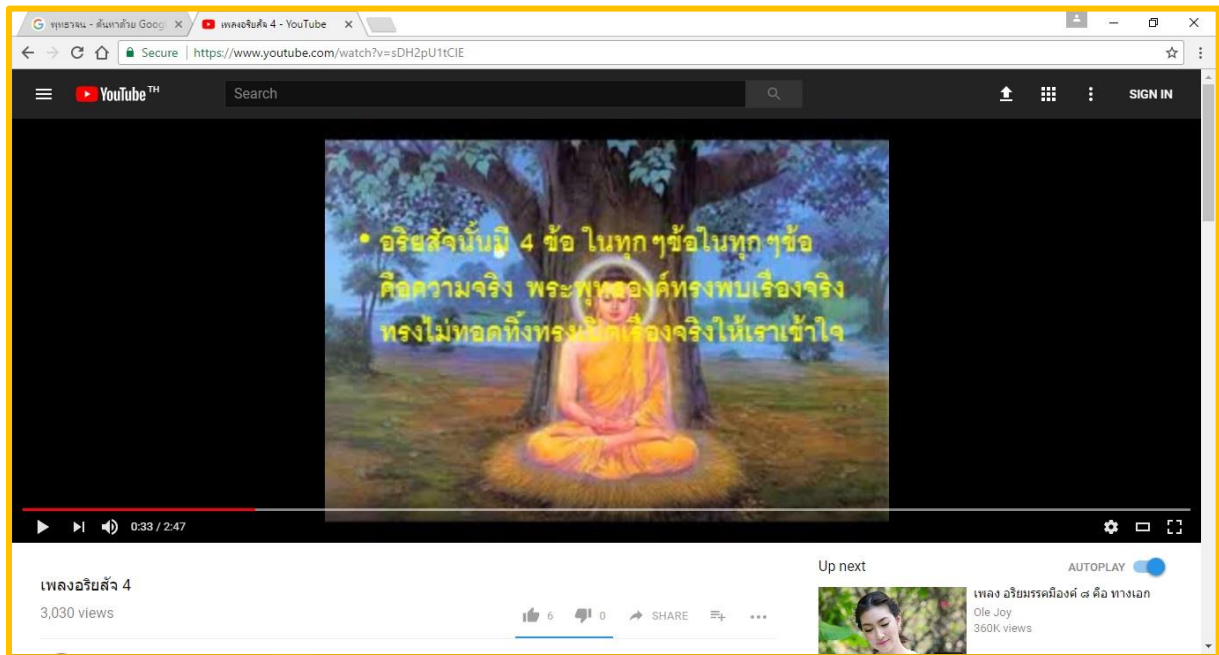
8.2.6. นักเรียนในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันในบัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

8.2.7. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์ ทำงานรายบุคคล เสร็จแล้วเปลี่ยนกันตรวจคำตอบ

8.3. ขั้นสรุป

8.3.1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับธรรมะในวัดภูมินทร์

8.3.2. นักเรียนฟังเพลงอริยสัจสี่ จากเว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=sDH2pU1tCIE>
ใช้เวลา 2.47 นาที

เพลงอริยสัจสี่

9. สื่อการเรียนรู้

9.1. บัตรบทพุทธวจน เรื่อง อริยมรรคมีองค์แปด

9.2. คลิปเสียงพุทธวจนจากเว็บไซต์ http://watnapp.com/audio/view_category/95 ลำดับที่ 111
อริยมรรค มีองค์แปด

9.3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดที่ 1 เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

9.4. บัตรความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ธรรมะในวัดภูมินทร์

9.5. บัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์

9.6. แบบฝึกทักษะที่ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์

9.7. เพลงอริยสัจสี่ จากเว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=sDH2pU1tCIE>

10. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดผลและประเมินผล
▪ ด้านความรู้	- ตรวจบัตรกิจกรรมที่ 3.1 - ตรวจแบบฝึกทักษะที่ 3.1	- บัตรกิจกรรมที่ 3.1 - แบบฝึกทักษะที่ 3.1 - แบบประเมินด้านความรู้
▪ ด้านทักษะกระบวนการ	- สังเกตการกำหนดบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็น และผลสำเร็จของงาน	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
▪ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

11. เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล

11.1. เกณฑ์ประเมินการทำบัตรกิจกรรมและแบบฝึกทักษะ มีคะแนน 4 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 9-10 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 7-8 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 5-6 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-4 คะแนน

11.2. เกณฑ์ประเมินการสังเกตพฤติกรรมทักษะกระบวนการ

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 18-20 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 14-17 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 10-13 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-9 คะแนน

11.3. เกณฑ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง	ดีมาก	ได้คะแนน 18-20 คะแนน
ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง	ดี	ได้คะแนน 14-17 คะแนน
ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง	พอใช้	ได้คะแนน 10-13 คะแนน
ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง	ควรปรับปรุง	ได้คะแนน 1-9 คะแนน

ภาคผนวก

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธรรมะในวัดภูมินทร์

บัตรบทพทรวจน เรื่อง อริยมรรคมีองค์แปด

ภิกษุทั้งหลาย ! ก็ อริยสัจ คือหนทางเป็นเครื่องให้ถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์ เป็นอย่างไรเล่า ? คือ หนทางอันประกอบด้วยองค์แปดอันประเสริฐนี้เอง องค์แปดคือ ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ) ความดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ) วาจาชอบ (สัมมาวาจา) การงานชอบ (สัมมากัมมันตะ) อาชีวะชอบ (สัมมาอาชีวะ) ความเพียรชอบ (สัมมาวายามะ) ความระลึกรู้ชอบ (สัมมาสติ) ความตั้งใจมั่นชอบ (สัมมาสมาธิ)

ภิกษุทั้งหลาย ! ความเห็นชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! ความรู้ในทุกข์ ความรู้ในเหตุให้เกิดทุกข์ ความรู้ในความดับไม่เหลือแห่งทุกข์ ความรู้ในหนทางเป็นเครื่องให้ถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์ อันใด, นี้เราเรียกว่า ความเห็นชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! ความดำริชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! ความดำริในการออกจากกาม ความดำริในการไม่พยายาบท ความดำริในการไม่เบียดเบียน, นี้เราเรียกว่า ความดำริชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! วาจาชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! การเว้นจากการพูดเท็จ การเว้นจากการพูดยุให้แตกกัน การเว้นจากการพูดหยาบ การเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ, นี้เราเรียกว่า วาจาชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! การงานชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! การเว้นจากการฆ่าสัตว์ การเว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ การเว้นจากการประพฤติดิฉินในกามทั้งหลาย, นี้เราเรียกว่า การงานชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! อาชีวะชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! อริยสาวกในภพนี้ ละการหาเลี้ยงชีพที่ผิดเสีย สำเร็จความเป็นอยู่ด้วยการหาเลี้ยงชีพที่ชอบ, นี้เราเรียกว่า อาชีวะชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! ความเพียรชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! ภิกษุในภพนี้ ย่อมปลุกความพอใจ ย่อมพยายาม ย่อมปรารภความเพียร ย่อมประกอบจิต ย่อมตั้งจิตไว้ เพื่อความไม่บังเกิดขึ้นแห่งอกุศลธรรมอันเป็นบาปทั้งหลายที่ยังไม่ได้บังเกิด; ย่อมปลุกความพอใจ ย่อมพยายาม ย่อมปรารภความเพียร ย่อมประกอบจิต ย่อมตั้งจิตไว้ เพื่อการละเสียซึ่งอกุศลธรรมอันบาปที่บังเกิดขึ้นแล้ว; ย่อมปลุกความพอใจ ย่อมพยายาม ย่อมปรารภความเพียร ย่อมประกอบจิต ย่อมตั้งจิตไว้ เพื่อการบังเกิดขึ้นแห่งกุศลธรรมทั้งหลาย ที่ยังไม่ได้บังเกิด; ย่อมปลุกความพอใจ ย่อมพยายาม ย่อมปรารภความเพียร ย่อมประกอบจิต ย่อมตั้งจิตไว้ เพื่อความยั่งยืน ความไม่เลอะเลือนความงอกงามยิ่งขึ้น ความไพบูรณ์ ความเจริญ ความเต็มรอบ แห่งกุศลธรรมทั้งหลายที่บังเกิดแล้ว, นี้เราเรียกว่า ความเพียรชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! ความระลึกชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! ภิกษุในกรณีนี้ เป็นผู้ที่มีปกติพิจารณาเห็นกายในกายอยู่เป็นประจำ, มีความเพียรเพิกเลศ มีความรู้สึกตัวทั่วพร้อม (สัมปชัญญะ) มีสติ นำความพอใจและความไม่พอใจในโลกออกเสียได้; เป็นผู้ที่มีปกติพิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาทั้งหลายอยู่เป็นประจำ, มีความเพียรเพิกเลศ มีความรู้สึกตัวทั่วพร้อม มีสติ นำความพอใจและความไม่พอใจในโลกออกเสียได้; เป็นผู้ที่มีปกติพิจารณาเห็นจิตในจิตอยู่เป็นประจำ, มีความเพียรเพิกเลศ มีความรู้สึกตัวทั่วพร้อม มีสติ นำความพอใจและความไม่พอใจในโลกออกเสียได้; เป็นผู้ที่มีปกติพิจารณาเห็นธรรมในธรรมทั้งหลายอยู่เป็นประจำ, มีความเพียรเพิกเลศ มีความรู้สึกตัวทั่วพร้อม มีสติ นำความพอใจและความไม่พอใจในโลกออกเสียได้, นี้เราเรียกว่า ความระลึกชอบ.

ภิกษุทั้งหลาย ! ความตั้งใจมั่นชอบ เป็นอย่างไร ?

ภิกษุทั้งหลาย ! ภิกษุในกรณีนี้ สงัดแล้วจากกามทั้งหลาย สงัดแล้วจากอกุศลธรรมทั้งหลาย เข้าถึงฌานที่หนึ่ง อันมีวิตกวิจารณ์ มีปีติและสุข อันเกิดแต่วิเวกแล้วแลอยู่ เพราะวิตกวิจารณ์รำบลง, เธอเข้าถึงฌานที่สองอันเป็นเครื่องพ่องไสแห่งใจในภายใน ให้สมาธิเป็นธรรมอันเอกผุดขึ้น ไม่มีวิตกไม่มีวิจารณ์ มีแต่ปีติและสุข อันเกิดแต่สมาธิ แล้วแลอยู่ เพราะปีติจางหายไป, เธอเป็นผู้เพ่งเฉยอยู่ได้มีสติ มีความรู้สึกตัวทั่วพร้อม และได้เสวยสุขด้วยนามกาย ย่อมเข้าถึงฌานที่สาม อันเป็นฌานที่พระอริยเจ้าทั้งหลายกล่าวสรรเสริญผู้ได้บรรลุว่า “เป็นผู้เพ่งเฉยอยู่ได้ มีสติ มีความรู้สึกตัวทั่วพร้อม” แล้วแลอยู่ เพราะละสุขและทุกข์เสียได้ และเพราะความดับหายไปแห่งโสมนัสและโทมนัสในกาลก่อน เธอย่อมเข้าถึงฌานที่สี่ อันไม่ทุกข์และไม่สุข มีแต่สติอันบริสุทธิ์เพราะอุเบกขาแล้วแลอยู่, นี้เราเรียกว่า สัมมาสมาธิ.

ภิกษุทั้งหลาย ! นี้เราเรียกว่า อริยสัจ คือ หนทางเป็นเครื่องให้ถึงความดับไม่เหลือแห่งทุกข์.

คำชี้แจง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์

ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1. เรื่อง ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์ เวลา 1 ชั่วโมง
2. เรื่อง ปฐมบทวัดภูมินทร์ เวลา 1 ชั่วโมง
3. เรื่อง ธรรมเนียมในวัดภูมินทร์ เวลา 1 ชั่วโมง

จุดมุ่งหมายของการเรียน

เมื่อนักเรียนเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เล่าขานตำนานวัดภูมินทร์ นี้แล้ว ต้องผ่านการประเมินร้อยละ 70 ตามตัวชี้วัดต่อไปนี้

1. อธิบายการแปลงสภาพธรรมชาติในประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น (มฐ. ศ 5.2 ป.6/2)
2. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ ภาพถ่ายชนิดต่างๆ)ระบุลักษณะสำคัญทางกายภาพและสังคมของประเทศ (มฐ. ศ 5.1 ป.6/1)
3. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ (มฐ. ศ 4.3 ป.6/4)
4. วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด (มฐ. ศ 1.1 ป.6/4)

ไปได้..
มาดีเน้อ

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัดภูมินทร์คู่ถิ่นน่าน

จำนวน 20 ข้อ

เวลา 20 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วเขียนเครื่องหมาย X ทับลงตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบ (ข้อละ 1 คะแนน)

- ชื่อของวัดภูมินทร์ปรากฏในพงศาวดารเมืองน่าน เมื่อใด

ก. พ.ศ.2128	ข. พ.ศ.2129
ค. พ.ศ.2137	ง. พ.ศ.2146
- วัดภูมินทร์สร้างขึ้นในช่วงพุทธศตวรรษที่เท่าไร

ก. พุทธศตวรรษที่ 20	ข. พุทธศตวรรษที่ 21
ค. พุทธศตวรรษที่ 22	ง. พุทธศตวรรษที่ 23
- พระศพของผู้ใดถูกทิ้งลงบ่อน้ำทิศตะวันตกของวัดภูมินทร์

ก. เจ้าเจตบุตรพรหมินทร์	ข. เจ้าฟ้าสาระวดี
ค. เจ้าบ่อน้ำ	ง. พระยาหน่อคำเสถียรไชยสงคราม
- วัดภูมินทร์สร้างขึ้นในสมัยประเทศใดปกครองเมืองน่าน

ก. ลาว	ข. พม่า
ค. กัมพูชา	ง. เวียดนาม
- พระยาหน่อคำเสถียรไชยสงครามกับเจ้าเจตบุตรพรหมินทร์มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ก. พ่อ-ลูก	ข. พี่-น้อง
ค. ลูก-หลาน	ง. เพื่อน
- วิหารวัดภูมินทร์สร้างเลียนแบบวิหารใด

ก. พระวิหารหลวง	ข. วิหารวัดพระธาตุแช่แห้ง
ค. วิหารอนันดา	ง. วิหารวัดมิ่งเมือง
- การบูรณะซ่อมแซมครั้งใหญ่ของวัดภูมินทร์ใช้เวลากี่ปี

ก. 7 ปี	ข. 8 ปี
ค. 9 ปี	ง. 10 ปี
- วัดภูมินทร์มีการบูรณะซ่อมแซมในสมัยเจ้าเมืองน่านองค์ใด

ก. เจ้านันทวรฤทธิเดชฯ	ข. พระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดชฯ
ค. เจ้าฟ้าสาระวดี	ง. เจ้าบ่อน้ำ

9. บริเวณใดของวัดภูมิรินทร์ที่เปรียบเสมือนเขาพระสุเมรุ
 - ก. กำแพงวัด
 - ข. พญานาคราช
 - ค. พระประธาน
 - ง. พระอุโบสถ
10. บริเวณรูปปั้นพญานาคราช เปรียบเสมือนกับแม่น้ำใด
 - ก. ชลนที
 - ข. สังสารสาคร
 - ค. นัยสาคร
 - ง. ญาณสาคร
11. บริเวณรอบพระธาตุเจดีย์เปรียบเสมือนกับแม่น้ำใด
 - ก. ชลนที
 - ข. สังสารสาคร
 - ค. นัยสาคร
 - ง. ญาณสาคร
12. สิ่งใดในวัดภูมิรินทร์หมายถึงข้อพึงปฏิบัติที่ให้ความดับทุกข์
 - ก. เสาพระวิหาร 8 ต้น ด้านนอก
 - ข. เสาพระวิหาร 4 ต้น ด้านใน
 - ค. พระประธาน
 - ง. พระธาตุเจดีย์
13. สิ่งใดในวัดภูมิรินทร์หมายถึงความจริงอันประเสริฐ
 - ก. เสาพระวิหาร 8 ต้น ด้านนอก
 - ข. เสาพระวิหาร 4 ต้น ด้านใน
 - ค. พระประธาน
 - ง. พระธาตุเจดีย์
14. พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมสัถยมนี้นั้นสิ่งใดชนกัน
 - ก. พระพักตร์ (หน้า)
 - ข. พระอังสา (ไหล่)
 - ค. พระปฤษฎางค์ (หลัง)
 - ง. พระหัตถ์ (มือ)
15. พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมสัถยมนี้นี้มีความหมายแทนสิ่งใด
 - ก. พรหมวิหาร 4
 - ข. อริยสัจ 4
 - ค. สังคหวัตถุ 4
 - ง. อิทธิบาท 4
16. พระธาตุเจดีย์ในวัดภูมิรินทร์มีความหมายแทนสิ่งใด
 - ก. มรรค
 - ข. สังสารวัฏ
 - ค. นิพพาน
 - ง. พรหม
17. ในช่วงสงครามมหาเอเชียบูรพา กองทัพของประเทศใดมาตั้งมั่นในประเทศไทย
 - ก. พม่า
 - ข. อังกฤษ
 - ค. โปรตุเกส
 - ง. ญี่ปุ่น
18. ในช่วงมหาสงครามเอเชียบูรพา รัฐบาลไทยกำหนดรูปแบบการพิมพ์ธนบัตรกี่ชนิดราคา
 - ก. 7 ชนิดราคา
 - ข. 6 ชนิดราคา
 - ค. 5 ชนิดราคา
 - ง. 4 ชนิดราคา

19. ในช่วงมหาสงครามเอเชียบูรพา รัฐบาลไทยได้เลือกส่วนใดของวัดภูมิินทร์พิมพ์ลงในธนบัตร

ก. พระธาตุเจดีย์

ข. พญานาคราช

ค. พระอุโบสถ

ง. พระประธาน

20. ในช่วงมหาสงครามเอเชียบูรพา รัฐบาลไทยได้เลือกส่วนหนึ่งของวัดภูมิินทร์พิมพ์ลงในธนบัตรใบละกี่บาท

ก. 1 บาท

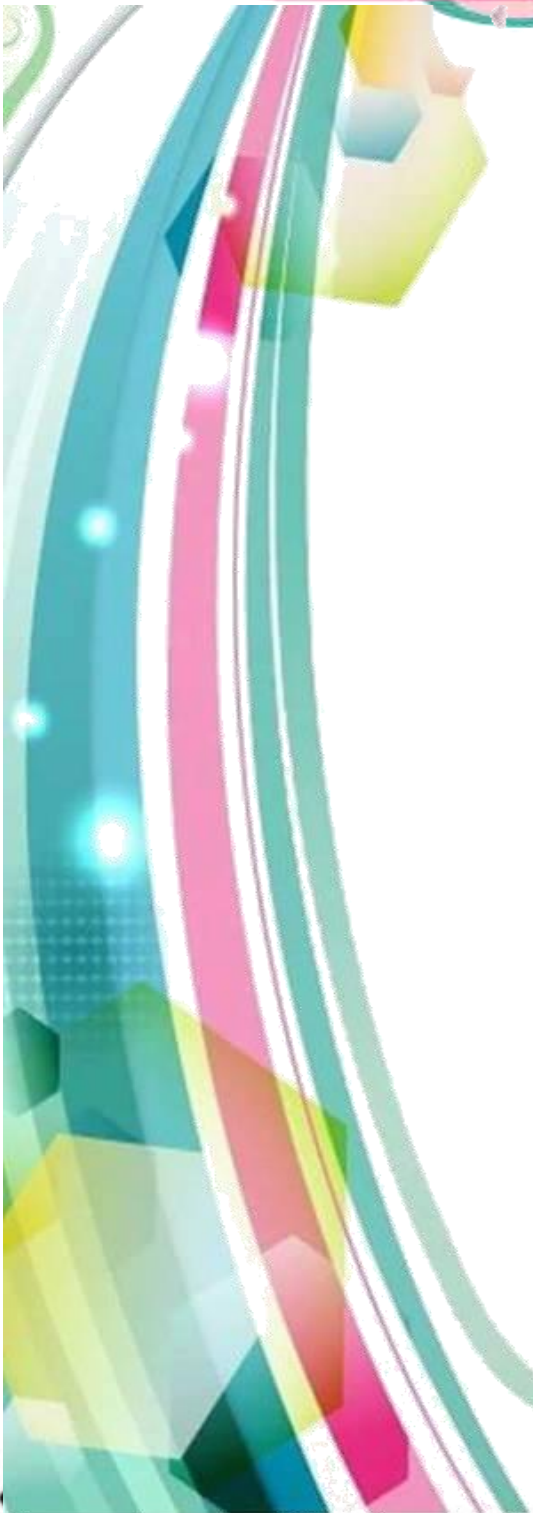
ข. 5 บาท

ค. 10 บาท

ง. 20 บาท

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น

1. ง
2. ข
3. ค
4. ข
5. ก
6. ค
7. ข
8. ก
9. ง
10. ข
11. ง
12. ก
13. ข
14. ค
15. ก
16. ค
17. ง
18. ก
19. ค
20. ก

บัตรความรู้ที่ 1.1-3.1

1. บัตรความรู้ที่ 1.1 เรื่อง ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์

2. บัตรความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ปฐมบทวัดภูมินทร์

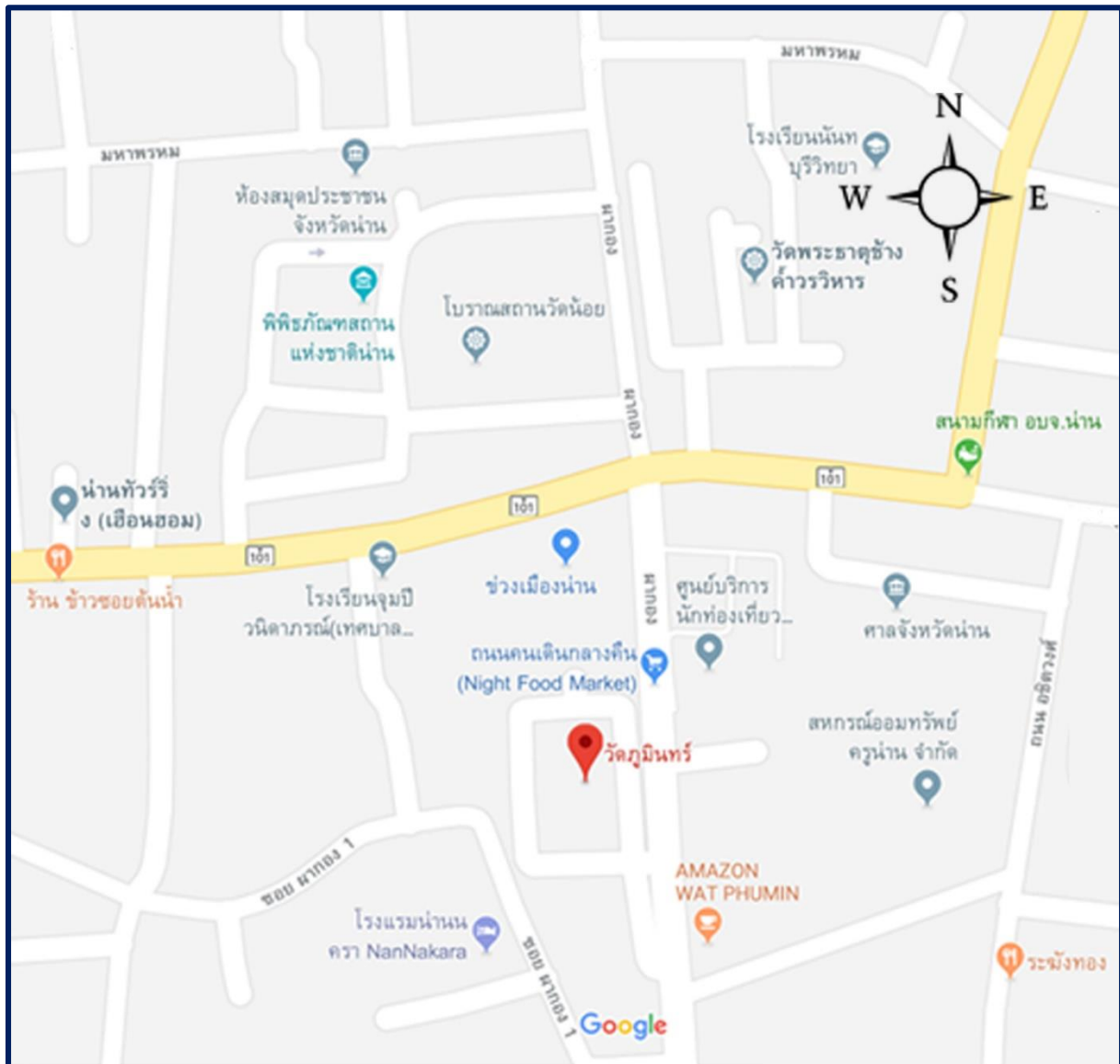
3. บัตรความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ธรรมเนียมในวัดภูมินทร์

บัตรความรู้ที่ 1.1 เรื่อง ถิ่นนี้ที่วัดภูมินทร์

การดูปูม่านย่าม่าน

ปูม่านย่าม่านพาเด็ก ๆ ไปเที่ยววัดภูมินทร์กันจ๊ะ

ภาพที่ 1 แผนที่วัดภูมินทร์

ที่มา : สุขฤทัย ผัดผล

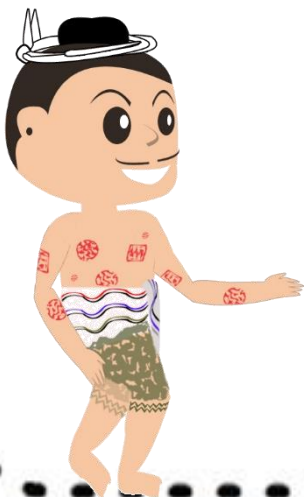
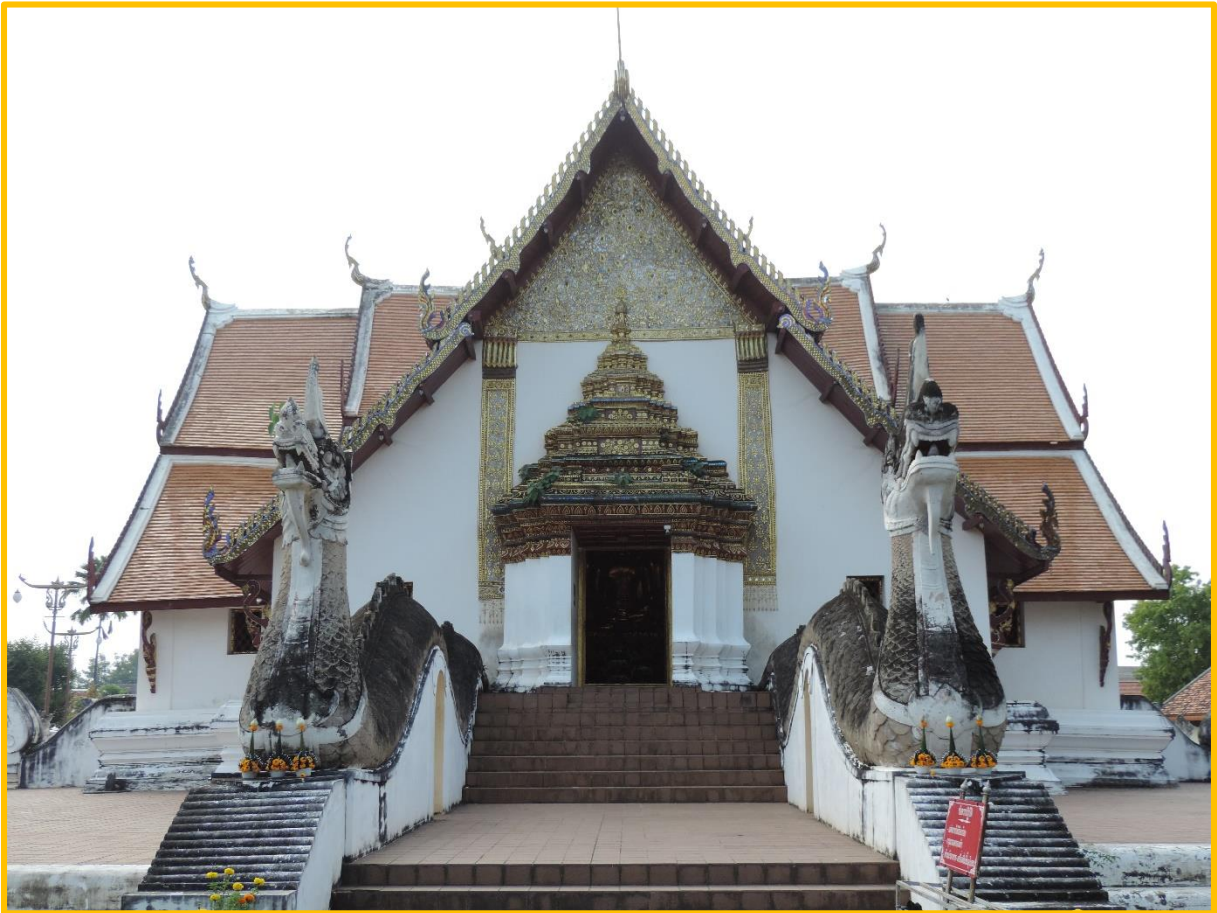
วัดภูมินทร์ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองน่าน ในอดีตเคยเป็นวัดหลวง อยู่ในเขตพระนคร ปัจจุบันวัดภูมินทร์ตั้งอยู่ที่ถนนพากอง ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน วัดภูมินทร์ตั้งอยู่ใกล้กับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน และวัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร โดยทิศเหนือของวัดภูมินทร์อยู่ติดกับช่วงเมืองน่าน ทิศตะวันออกอยู่ติดกับศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ทิศตะวันตกอยู่ติดกับโรงเรียนจุมปีวนิศาภรณ์เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์) ทิศใต้อยู่ติดกับซอยพากอง 1 ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พิกัดทางภูมิศาสตร์ ละติจูด $18^{\circ}46'28.2''$ ลองจิจูด $100^{\circ}46'18.1''$

บัตรความรู้ที่ 2.1 เรื่อง ปฐมบทวัดภูมินทร์

การต้อนรับผู้มาเยือน

ท่านจะแนะนำประวัติวัดภูมินทร์ให้เด็ก ๆ ได้รู้จักกันครับ

ภาพที่ 1 วัดภูมินทร์
ที่มา : สุขฤทัย ผัดผล

ประวัติการก่อสร้าง

ไม่ทราบประวัติของการก่อสร้างที่แน่นอน ชื่อของวัดนี้ปรากฏในพงสาวดารเมืองน่าน เมื่อ พ.ศ.2146 เมื่อครั้งที่เจ้าเจตนบุตรพรหมมินทร์ (เจ้าเซษฐบุตร พ.ศ.2137-2146) ก่อการกบฏกับพม่าและถูกเจ้าสวระวดีหรือสวตริถิจับตัวนำไปประหารชีวิตที่เชียงใหม่ ส่วนพระอนุชาอีกพระองค์ คือ เจ้าบ่อน้ำนั้นถูกพม่าทารุณกรรมจนพิราลัย และพระศพถูกทิ้งลงบ่อน้ำทิศตะวันตกของวัดภูมินทร์ จากหลักฐานดังกล่าวอย่างน้อยก็ทำให้ทราบว่าวัดนี้สร้างขึ้นในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 21 ประมาณ 400 ปี มาแล้ว และสร้างในช่วงสมัยที่พุกามหรือพม่าจัดการปกครองเมืองน่านอยู่ แต่จะสร้างในช่วงสมัยของพระยาหน่อคำเสถียรไชยสงครามหรือสมัยของเจ้าเจตนบุตรพรหมมินทร์ คือ สมัยของพ่อ หรือสมัยของลูกนั้นยังหาข้อยุติไม่ได้

ฝ่ายหนึ่งกล่าวว่า สร้างในสมัยเจ้าเจตนบุตรพรหมมินทร์นั้น เพราะวัดนี้เดิมชื่อว่าวัดพรหมมินทร์ อีกทั้งพระวิหารสร้างเป็นทรงจตุรมุข และพระพุทธรูปหันพระพักตร์ออกไปทิศทั้ง 4 อันหมายถึง พรหมและสอดคล้องกับชื่อของพระองค์

ฝ่ายที่สองกล่าวว่า น่าจะเป็นพระยาหน่อคำเสถียรไชยสงครามสร้าง เพราะครองเมืองน่านถึง 30 ปี ตลอดสมัยของพระองค์บ้านเมืองสงบสุข เพราะพม่าจัดการปกครองล้านนาได้อย่างเด็ดขาด ไม่มีเมืองไหนกระด้างกระเดื่อง สถานการณ์อย่างนี้จึงเอื้ออำนวยให้พระองค์เอาใจใส่บ้านเมือง โดยเฉพาะการพระศาสนา เพื่อเอาใจคนเมืองน่าน จึงมีการก่อสร้าง และปฏิสังขรณ์ ศาสนสถานมากมาย วัดภูมินทร์ก็น่าจะสร้างในสมัยพระองค์ เนื่องจากรูปแบบของวิหารได้รับอิทธิพลคติความเชื่อแบบพม่า โดยเฉพาะเมื่อสร้างพระเจดีย์พม่าจะนิยมสร้างพระพุทธรูปไว้ทั้ง 4 ทิศ หรือ อาจสร้างเลียนแบบวิหารอนันดา ซึ่งสร้างเป็นทรงจตุรมุข เช่นกัน เพียงแต่พระประธานในพระวิหารประทับยืนหันพระพักตร์ออกไปทั้ง 4 ทิศ อีกประการหนึ่ง ช่วงระยะเวลาที่เจ้าเจตนบุตรพรหมมินทร์ขึ้นครองเมืองน่านนั้นต้องทำศึกกับพม่าโดยตลอดและครองเมืองน่านในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานนัก และพระองค์ต้องเดินทางระหว่างล้านช้างกับน่าน เพื่อขอกำลังสนับสนุนทางการทหาร ที่สุดก็รบพ่ายแพ้ให้แก่พม่า ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าจะมีเวลาสร้างวัดภูมินทร์

การบูรณะวัดภูมินทร์ หลักฐานการบูรณะซ่อมแซมครั้งใหญ่ ปรากฏในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ดังพงสาวดารว่า เจ้าอนันตวรฤทธิเดชฯ เจ้าผู้ครองนครน่าน โปรดให้ช่างหลวงดำเนินการก่อสร้างใช้เวลา 8 ปี พ.ศ.2410-2418

บัตรความรู้ที่ 3.1 เรื่อง ธรรมะในวัดภูมินทร์

เด็ก ๆ อาจเคยรู้จักและมีโอกาสไปเยือนวัดภูมินทร์ แต่เด็ก ๆ หลายคนอาจยังไม่รู้ว่าวัดแห่งนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาซ่อนอยู่ในศิลปกรรมเหล่านั้น

การดูปูม่าน

การดูข่าม่าน

ข่าม่านจะพาเด็ก ๆ ไปค้นหาแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรมวัดภูมินทร์ ไปด้วยกันจะ

ภาพที่ 1 เสาพระวิหารทั้งแปดต้น
ที่มา : สุขฤทัย ผัดผล

เสาพระวิหารทั้งแปดต้น ด้านชั้นนอกบริเวณขอบนอกตรงย่อมุมทั้งสี่ทิศ ทิศละสองต้น หมายถึง อริยมรรคแปด คือ ข้อพึงปฏิบัติที่ให้ถึงความดับทุกข์ ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ประการ ได้แก่ ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ) ความดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ) วาจาชอบ (สัมมาวาจา) การงานชอบ (สัมมากัมมันตะ) อาชีวะชอบ (สัมมาอาชีวะ) ความเพียรชอบ (สัมมาวายามะ) ความระลึกชอบ (สัมมาสติ) และ ความตั้งใจมั่นชอบ (สัมมาสมาธิ)

ภาพที่ 2 เสาพระวิหารทั้งสี่ต้น
ที่มา : สุขฤทัย ผัดผล

เสาพระวิหารทั้งสี่ต้นด้านในติดกับฐานพระพุทธรูป หมายถึง อริยสัจสี่ คือ ความจริงอันประเสริฐ ความจริงที่ทำให้ผู้รู้แจ้งพ้นจากกิเลส และความทุกข์ทั้งปวง ประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค

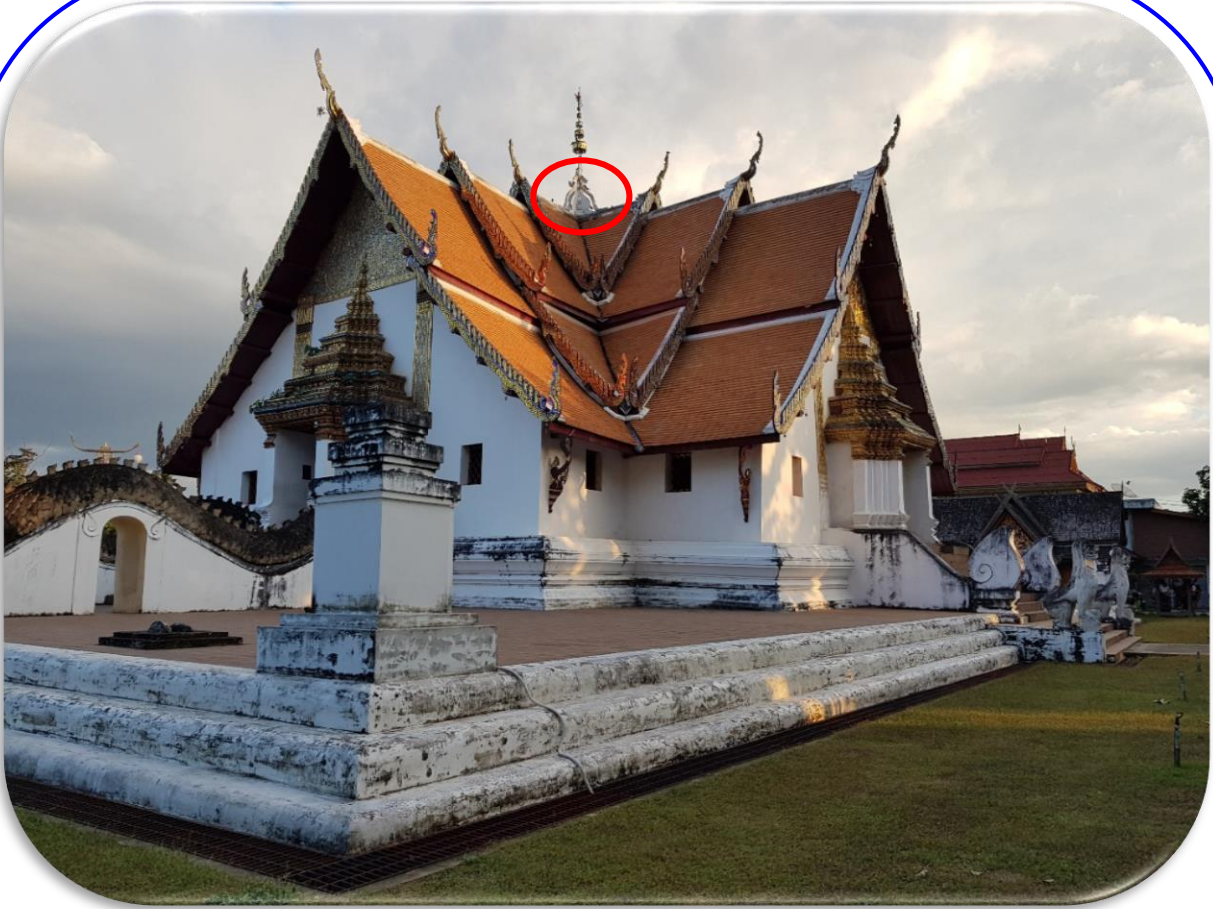

ภาพที่ 3 พระประธาน

ที่มา : สุขฤทัย ผัดผล

พระประธานสิ่งศักดิ์หันพระพักตร์ออกไปในทิศทั้งสี่ หันพระปฤษฎางค์ (หลัง) ชนกัน มีชื่อเรียกว่า พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมสัถยมนี หมายถึง พรหมวิหารสี่ คือ หลักธรรมประจำใจเพื่อให้ตนดำรงชีวิตได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์เจกเช่นพรหม เป็นแนวธรรมปฏิบัติของผู้ปกครอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ประกอบด้วยหลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

ภาพที่ 4 ยอดพระธาตุเจดีย์
ที่มา : สุขฤทัย ฝัดผล

ยอดพระธาตุเจดีย์ หมายถึง นิพพาน แปลว่า ความดับค้นหา หรือความดับกิเลส และดับทุกข์ หรือสถานะที่ออกไปจากค้นหาได้ นิพพานจึงเป็นความดับเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์

ภาพที่ 5 ฉัตรห้าชั้น
ที่มา : สุขฤทัย ผัดผล

ฉัตรห้าชั้นบริเวณเหนือหลังคาพระวิหารที่ปลายยอดสุดของพระเจดีย์ หมายถึง ชั้นห้า คือ ร่างกายของคนเรา เมื่อแยกร่างกายออกเป็นส่วน ๆ ตามสภาพได้ 5 ส่วน หรือ 5 ชั้น คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ

สวัสดีเจ้า

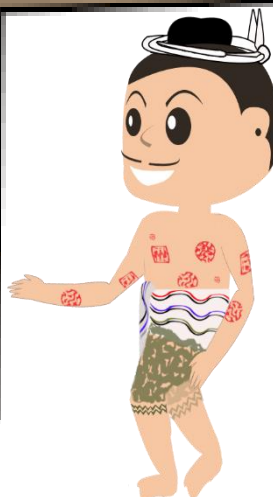

บัตรกิจกรรมที่ 1.1-3.1

1. บัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมินทร์

2. บัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์

3. บัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์

กิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมิินทร์

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

1.....2.....

3.....4.....

5.....6.....

คำชี้แจง จากภาพแผนที่วัดภูมิินทร์ จงเขียนชื่อสถานที่ตามหมายเลขที่กำหนดให้ถูกต้อง โดยให้นักเรียนใช้โปรแกรม Google Maps ประกอบการทำกิจกรรมที่ 1.1 (ข้อละ 1 คะแนน)

1. หมายเลข 1 หมายถึง สถานที่ใด.....
2. หมายเลข 2 หมายถึง สถานที่ใด.....
3. หมายเลข 3 หมายถึง สถานที่ใด.....
4. หมายเลข 4 หมายถึง สถานที่ใด.....
5. หมายเลข 5 หมายถึง สถานที่ใด.....
6. หมายเลข 6 หมายถึง สถานที่ใด.....
7. หมายเลข 7 หมายถึง สถานที่ใด.....
8. หมายเลข 8 หมายถึง สถานที่ใด.....
9. หมายเลข 9 หมายถึง สถานที่ใด.....
10. หมายเลข 10 หมายถึง สถานที่ใด.....

กิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์

กลุ่มที่..... ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

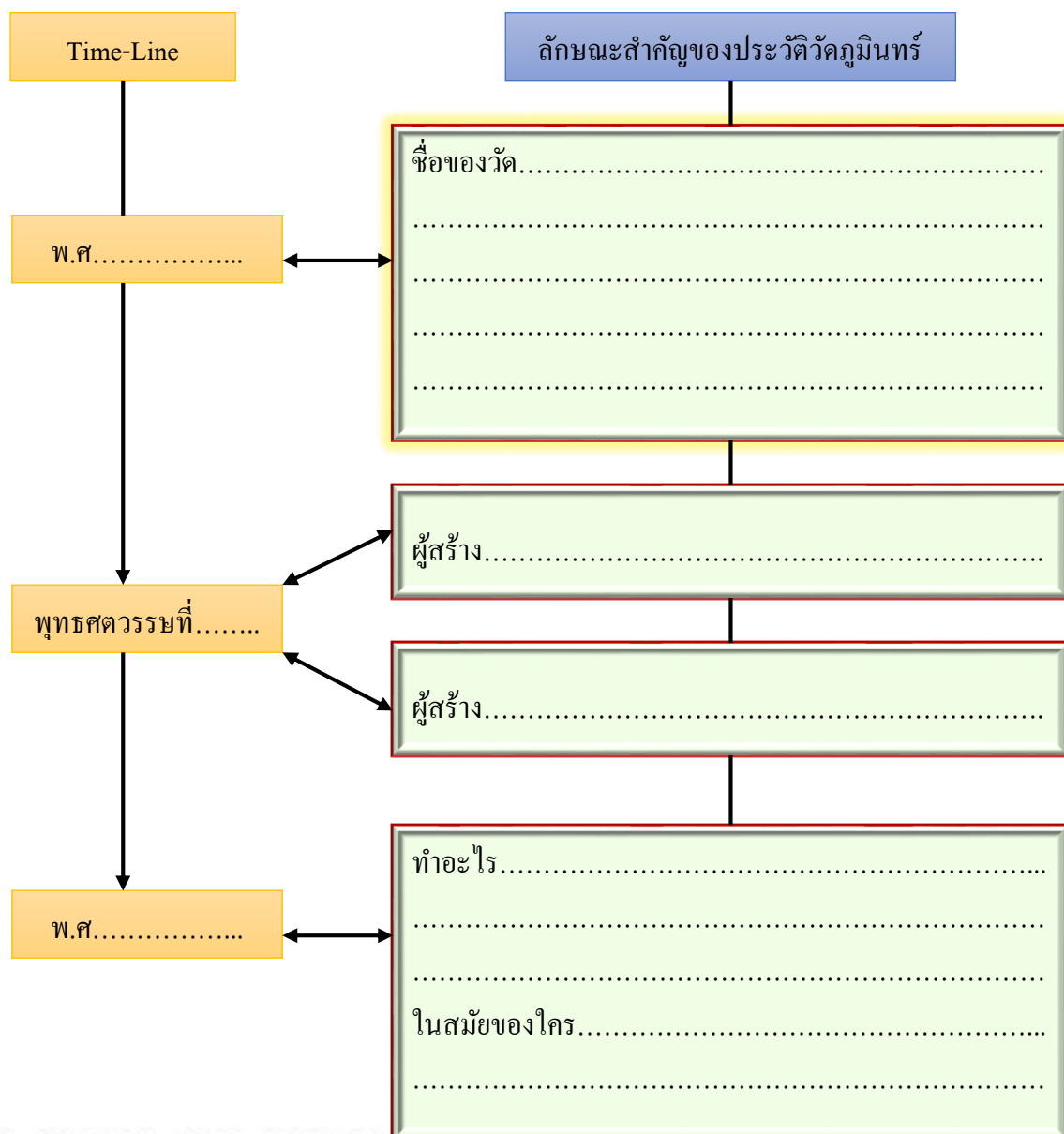
1.....2.....

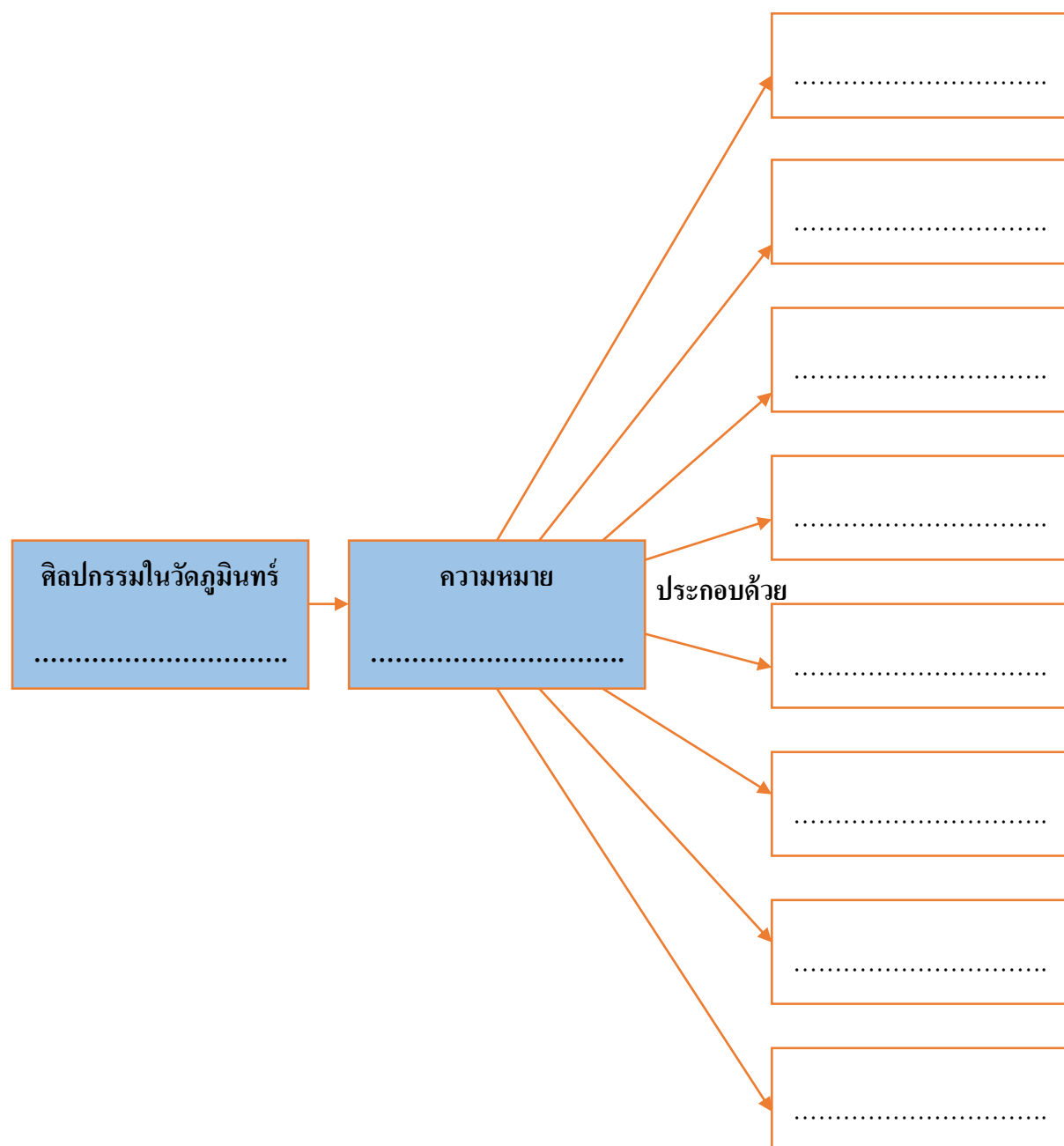
3.....4.....

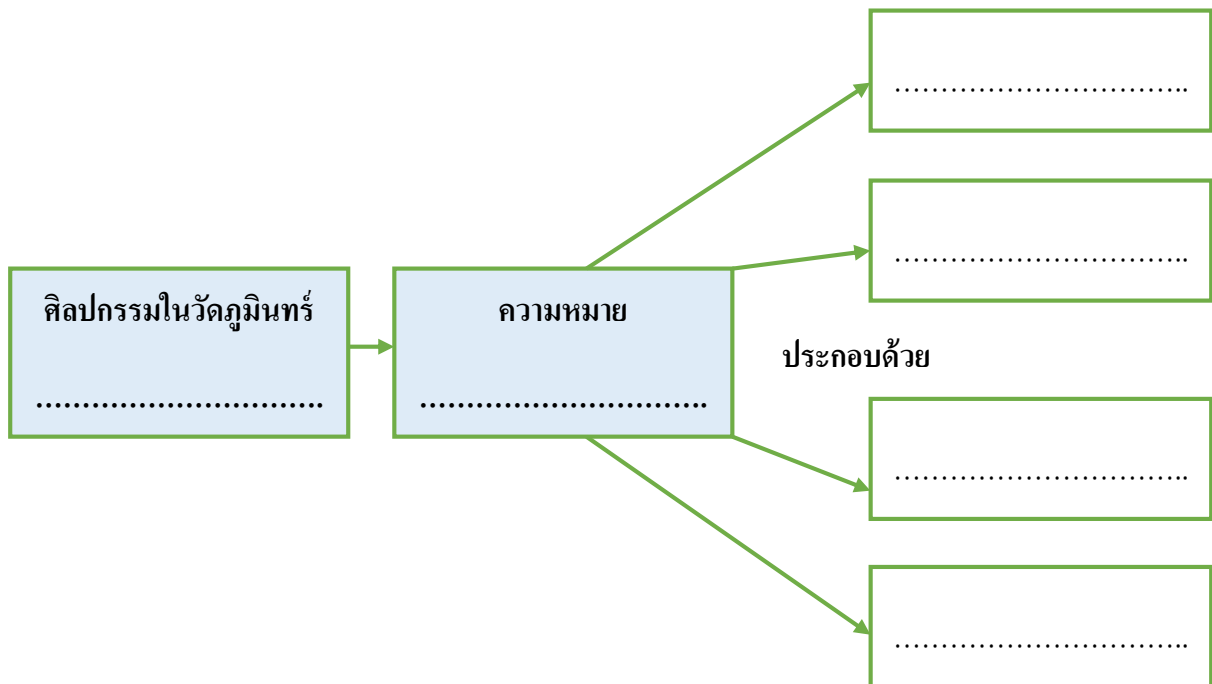
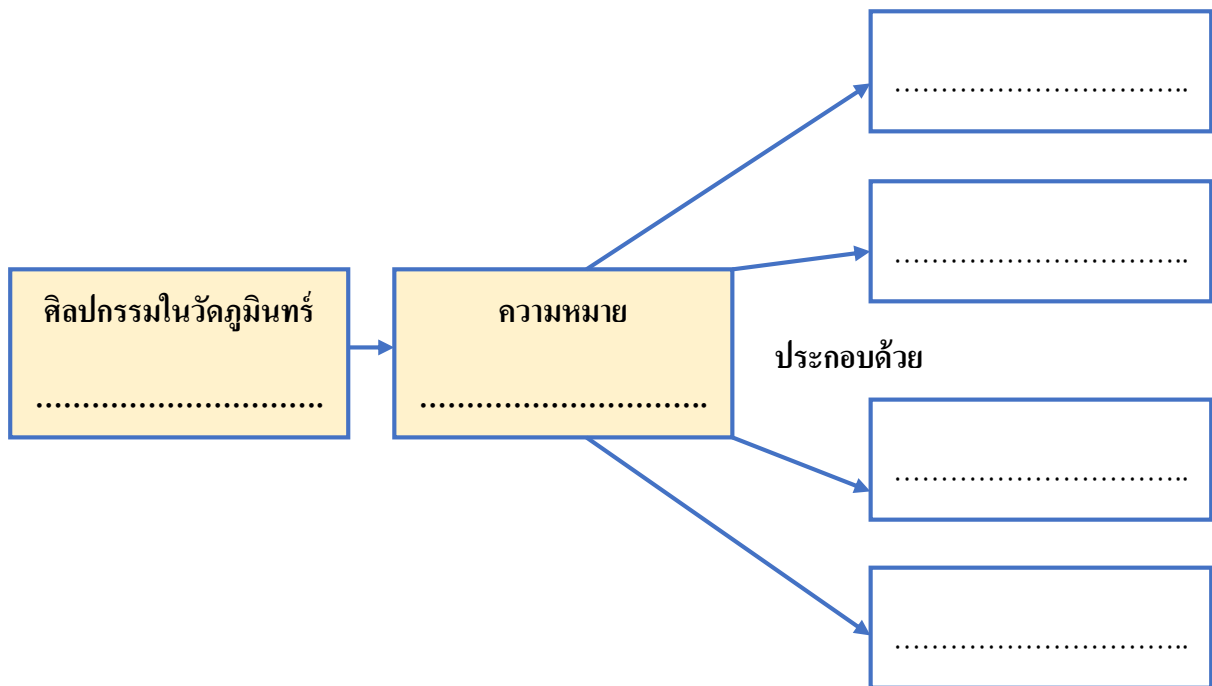
5.....6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงลำดับประวัติวัดภูมินทร์ เป็นเส้นเวลา Time-Line (10 คะแนน)

เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์

ศิลปกรรมในวัดภูมินทร์

.....

ความหมาย

.....

ศิลปกรรมในวัดภูมินทร์

.....

ความหมาย

.....

ประกอบด้วย

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะที่ 1.1-3.1

-
1. แบบฝึกทักษะ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์
 2. แบบฝึกทักษะ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์
 3. แบบฝึกทักษะ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์

แบบฝึกทักษะ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน)

1. วัดภูมินทร์ตั้งอยู่บนถนนใด

.....

2. โรงเรียนจุมปีวนาคาร เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์) ตั้งอยู่ทางทิศใดของวัดภูมินทร์

.....

3. ข่วงเมืองน่าน ตั้งอยู่ทางทิศใดของวัดภูมินทร์

.....

4. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตั้งอยู่ทางทิศใดของวัดภูมินทร์

.....

5. ทิศใดของวัดภูมินทร์ติดอยู่กับสถานที่ใด

.....

6. วัดภูมินทร์ตั้งอยู่ใกล้วัดใด

.....

7. ถ้านักเรียนอยู่ที่วัดภูมินทร์และต้องการเดินทางไปพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน นักเรียนจะเดินทางไปทางทิศใด

.....

8. ในอดีตวัดภูมินทร์ตั้งอยู่ในเขตใด

.....

9. ในอดีตวัดภูมินทร์เคยเป็นวัดราษฎร์หรือวัดหลวง

.....

10. พิกัดทางภูมิศาสตร์ของวัดภูมินทร์คืออะไร

.....

แบบฝึกทักษะ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่กล่าวผิด (ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน)

	1. ชื่อของวัดภูมินทร์ปรากฏในพงศาวดารเมืองน่าน เมื่อ พ.ศ.2146
	2. เจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ถูกเจ้าสรวดีจับตัวนำไปประหารชีวิต และพระศพถูกทิ้งลงบ่อน้ำทิศตะวันตกของวัดภูมินทร์
	3. วัดภูมินทร์สร้างขึ้นในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 21
	4. ชื่อเดิมของวัดภูมินทร์ ชื่อวัดพรหมอินทร์
	5. พระพุทธรูปภายในวัดภูมินทร์หันพระพักตร์ออกไปทั้ง 4 ทิศ อันหมายถึง พรหม ซึ่งสอดคล้องกับชื่อของเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
	6. วิหารของวัดภูมินทร์มีรูปทรงแบบจตุรมุข
	7. วิหารของวัดภูมินทร์ได้รับอิทธิพลคติความเชื่อจากเชียงใหม่
	8. วัดภูมินทร์สร้างเลียนแบบวิหารวัดพระธาตุแช่แห้ง
	9. วัดภูมินทร์บูรณะซ่อมแซมในช่วงสมัยเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
	10. การบูรณะซ่อมแซมวัดภูมินทร์ใช้เวลา 8 ปี

แบบฝึกทักษะ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับภาพ (ข้อละ 2 คะแนน รวม 10 คะแนน)

ข้อที่ 1

ภาพนี้คือ

- ☐ เสาศาสนสถานทั้งแปดต้น ☐ เสาศาสนสถานทั้งสี่ต้น ☐ พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมสักยมุนี

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

- ☐ อริยสัจสี่ ☐ อริยมรรคแปด ☐ พรหมวิหารสี่

ข้อที่ 2

ภาพนี้คือ

☐ นครห้าชั้น☐ วิหารทรงจตุรมุข☐ ยอดพระธาตุเจดีย์

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☐ พรหมวิหารสี่☐ นิพพาน☐ ขันห้า

ข้อที่ 3

ภาพนี้คือ

☐ พระพุทธมหามงคลมฤคยุมณี☐ ยอดพระธาตุเจดีย์☐ เสาพระวิหารทั้งสี่ต้น

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☐ อริยมรรคแปด☐ พรหมวิหารสี่☐ อริยสงฆ์

ข้อที่ 4

ภาพนี้คือ

- ☐ เสาพระวิหารทั้งสี่ต้น ☐ พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมลักขมุนี ☐ เสาพระวิหารทั้งแปดต้น

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

- ☐ อริยมรรคแปด ☐ นิพพาน ☐ อริยสัจสี่

ข้อที่ 5

ภาพนี้คือ

- ☐ ยอดพระธาตุเจดีย์ ☐ ฉัตรห้าชั้น ☐ หลังคาพระวิหาร

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

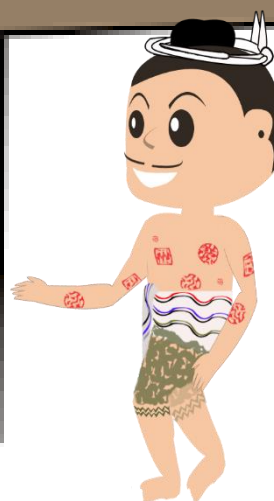
- ☐ ขันห้า ☐ นิพพาน ☐ พรหมวิหารสี่

เฉลย บัณฑิตกิจกรรมที่ 1.1-3.1

1. บัณฑิตกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมินทร์

2. บัณฑิตกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์

3. บัณฑิตกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง การใช้แผนที่วัดภูมิมาตร

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

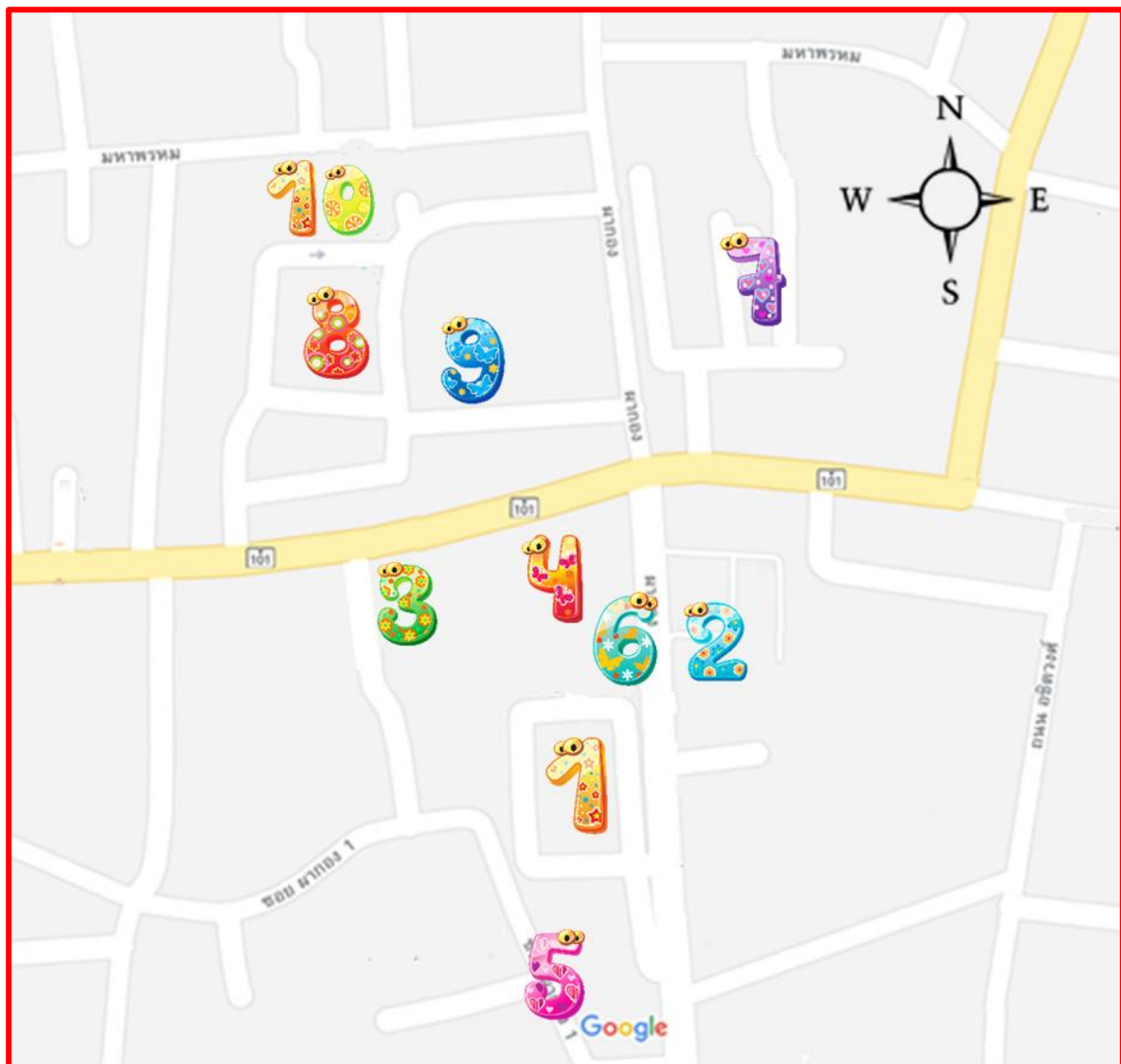
ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

1.....2.....

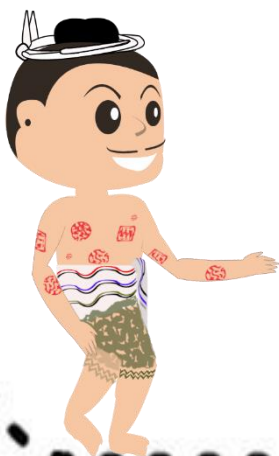
3.....4.....

5.....6.....

คำชี้แจง จากภาพแผนที่วัดภูมิมาตร จงเขียนชื่อสถานที่ตามหมายเลขที่กำหนดให้ถูกต้อง โดยให้นักเรียนใช้โปรแกรม Google Maps ประกอบการทำบัตรกิจกรรมที่ 1.1 (ข้อละ 1 คะแนน)

1. หมายเลข 1 หมายถึง สถานที่ใด.....วัดภูมินทร์.....
2. หมายเลข 2 หมายถึง สถานที่ใด.....ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว.....
3. หมายเลข 3 หมายถึง สถานที่ใด.....โรงเรียนจุฬาลงกรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์).....
4. หมายเลข 4 หมายถึง สถานที่ใด.....ช่วงเมืองน่าน.....
5. หมายเลข 5 หมายถึง สถานที่ใด.....ซอยผากอง 1 ตำบลในเวียง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน.....
6. หมายเลข 6 หมายถึง สถานที่ใด.....ถนนคนเดินกลางคืน.....
7. หมายเลข 7 หมายถึง สถานที่ใด.....วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร.....
8. หมายเลข 8 หมายถึง สถานที่ใด.....พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน.....
9. หมายเลข 9 หมายถึง สถานที่ใด.....โบราณสถานวัดน้อย.....
10. หมายเลข 10 หมายถึง สถานที่ใด.....ห้องสมุดประชาชน จังหวัดน่าน.....

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง เส้นเวลาประวัติวัดภูมินทร์

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

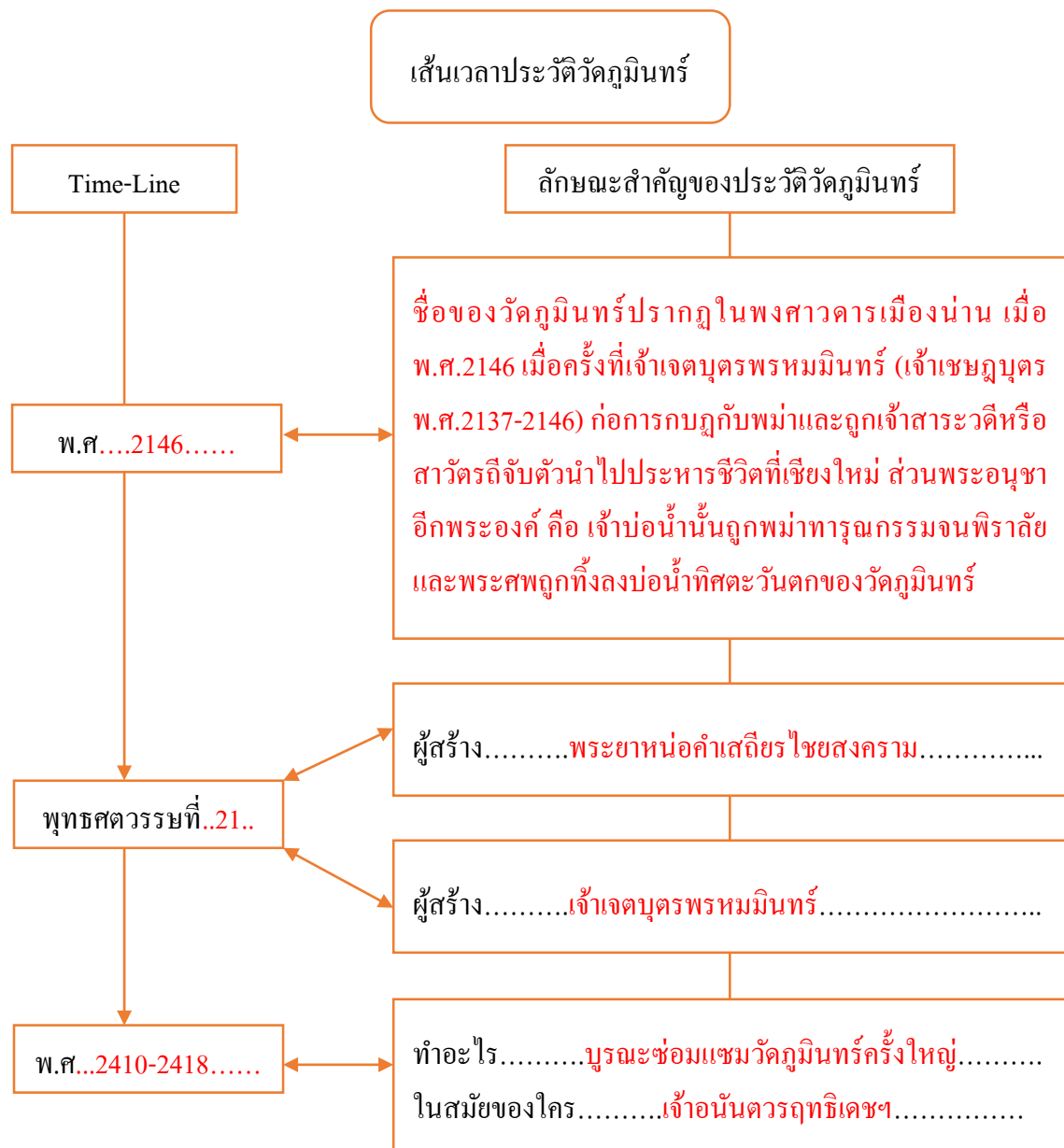
ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

1.....2.....

3.....4.....

5.....6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงลำดับประวัติวัดภูมินทร์ เป็นเส้นเวลา Time-Line (10 คะแนน)

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 3.1 เรื่อง แผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

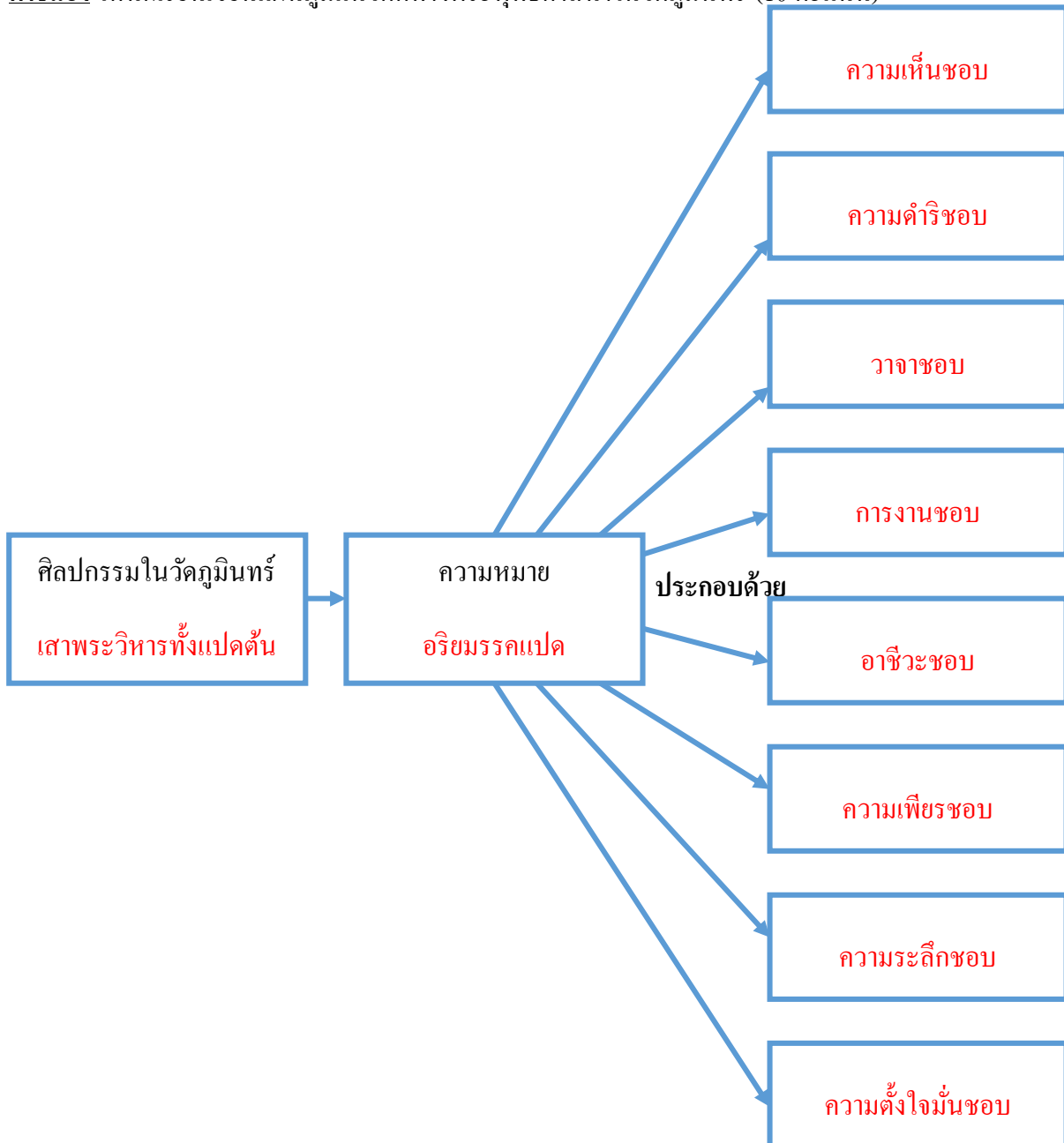
ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

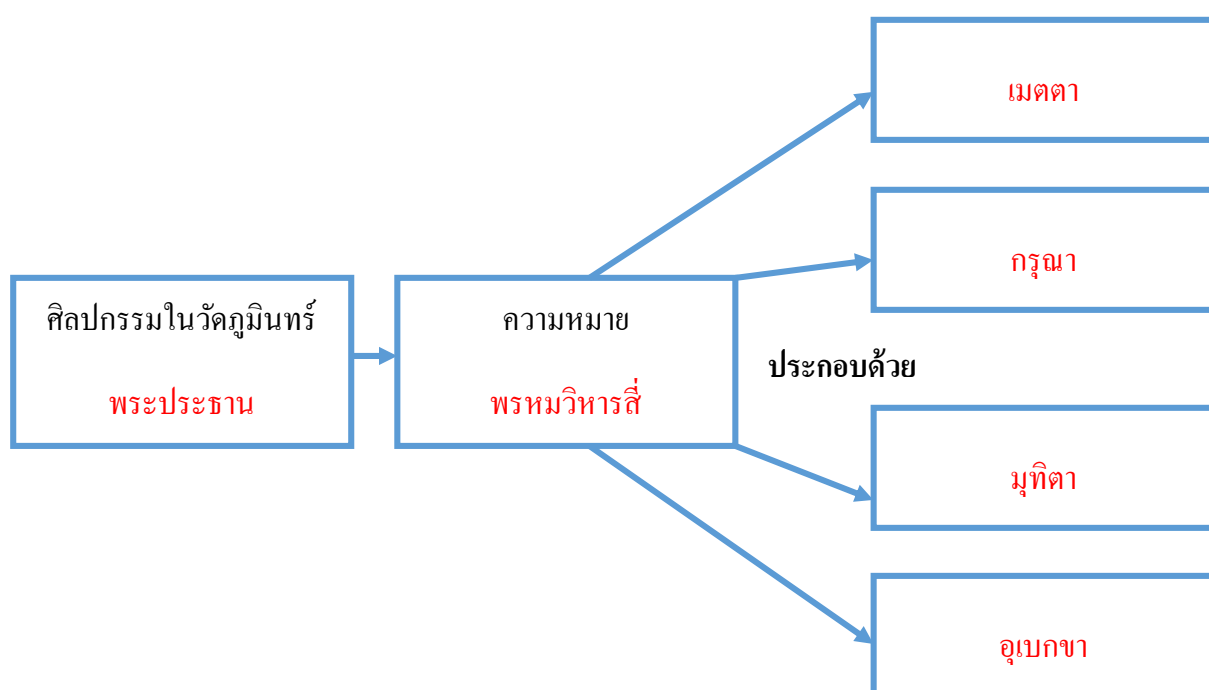
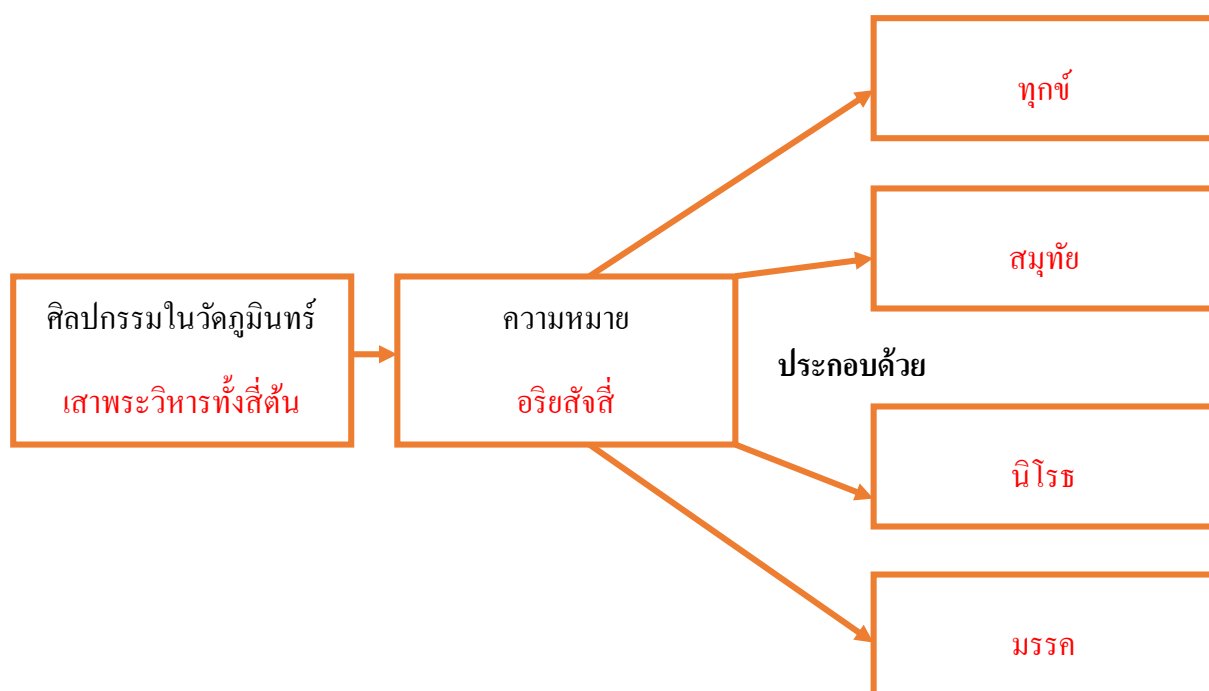
1.....2.....

3.....4.....

5.....6.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิแนวคิดทางพระพุทธศาสนาในวัดภูมินทร์ (10 คะแนน)

ศิลปกรรมในวัดภูมินทร์
ยอดพระธาตุเจดีย์

ความหมาย
นิพพาน

ศิลปกรรมในวัดภูมินทร์
นักรหำชั้น

ความหมาย
จันท์ห้า

ประกอบด้วย

รูป

เวทนา

สัญญา

สังขาร

วิญญาณ

เฉลยแบบฝึกทักษะ 1.1-3.1

1. เฉลยแบบฝึกทักษะ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์
2. เฉลยแบบฝึกทักษะ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดภูมินทร์
3. เฉลยแบบฝึกทักษะ 3.1 เรื่อง หลักธรรมในวัดภูมินทร์

เฉลยแบบฝึกทักษะ 1.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งของวัดภูมินทร์

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน)

1. วัดภูมินทร์ตั้งอยู่บนถนนใด
.....ถนนผากอง.....
2. โรงเรียนจุมปีวนิดาภรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์) ตั้งอยู่ทางทิศใดของวัดภูมินทร์
.....ทิศตะวันตก.....
3. ข่วงเมืองน่าน ตั้งอยู่ทางทิศใดของวัดภูมินทร์
.....ทิศเหนือ.....
4. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ตั้งอยู่ทางทิศใดของวัดภูมินทร์
.....ทิศตะวันออก.....
5. ทิศใดของวัดภูมินทร์ติดอยู่กับสถานที่ใด
.....ซอยผากอง 1..ตำบลในเวียง..อำเภอเมืองน่าน..จังหวัดน่าน.....
6. วัดภูมินทร์ตั้งอยู่ใกล้วัดใด
.....วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร.....
7. ถ้านักเรียนอยู่ที่วัดภูมินทร์และต้องการเดินทางไปพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน นักเรียนจะเดินทางไปทางทิศใด
.....ทิศเหนือ.....
8. ในอดีตวัดภูมินทร์ตั้งอยู่ในเขตใด
.....เขตพระนคร.....
9. ในอดีตวัดภูมินทร์เคยเป็นวัดราษฎร์หรือวัดหลวง
.....วัดหลวง.....
10. พิกัดทางภูมิศาสตร์ของวัดภูมินทร์คืออะไร
.....ละติจูด 18°46'28.2" ลองจิจูด 100°46'18.1".....

เฉลยแบบฝึกทักษะ 2.1 เรื่อง ประวัติวัดกุมินทร์

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

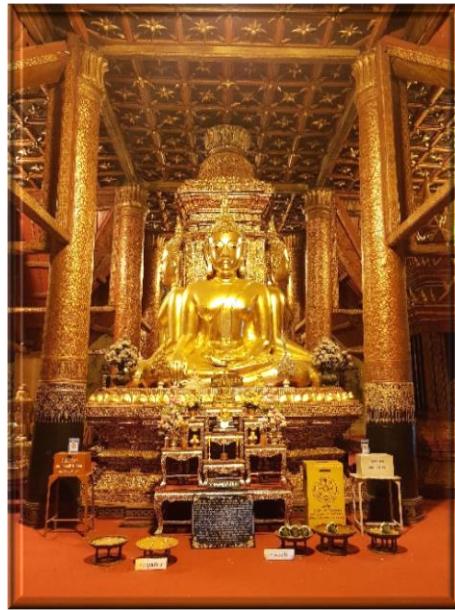
คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อความที่กล่าวผิด (ข้อละ 1 คะแนน รวม 10 คะแนน)

	1. ชื่อของวัดกุมินทร์ปรากฏในพงศาวดารเมืองน่าน เมื่อ พ.ศ.2146
	2. เจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์ถูกเจ้าสรวดีจับตัวนำไปประหารชีวิต และพระศพถูกทิ้งลงบ่อน้ำทิศตะวันตกของวัดกุมินทร์
	3. วัดกุมินทร์สร้างขึ้นในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 21
	4. ชื่อเดิมของวัดกุมินทร์ ชื่อวัดพรหมอินทร์
	5. พระพุทธรูปภายในวัดกุมินทร์หันพระพักตร์ออกไปทั้ง 4 ทิศ อันหมายถึง พรหม ซึ่งสอดคล้องกับชื่อของเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
	6. วิหารของวัดกุมินทร์มีรูปทรงแบบจตุรมุข
	7. วิหารของวัดกุมินทร์ได้รับอิทธิพลคติความเชื่อจากเชียงใหม่
	8. วัดกุมินทร์สร้างเลียนแบบวิหารวัดพระธาตุแช่แห้ง
	9. วัดกุมินทร์บูรณะซ่อมแซมในช่วงสมัยเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์
	10. การบูรณะซ่อมแซมวัดกุมินทร์ใช้เวลา 8 ปี

เจดีย์แบบฝักทักกะ 3.1 เรื่อง หลักระรรมในวัดภูมินทร์

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับภาพ (ข้อละ 2 คะแนน รวม 10 คะแนน)

ข้อที่ 1

ภาพนี้คือ

☐ เสาพระวิหารทั้งแปดต้น ☒ เสาพระวิหารทั้งสี่ต้น ☐ พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมศักดิ์มุนี

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☒ อริยสัจสี่ ☐ อริยมรรคแปด ☐ พรหมวิหารสี่

ข้อที่ 2

ภาพนี้คือ

☒ ถักร้าชั้น

☐ วิหารทรงจตุรมุข

☐ ยอดพระธาตุเจดีย์

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☐ พรหมวิหารสี่

☐ นิพพาน

☒ ขันห้า

ข้อที่ 3

ภาพนี้คือ

☒ พระพุทธมหาพรหมอุดมสักขมุนี

☐ ยอดพระธาตุเจดีย์

☐ เสาพระวิหารทั้งสี่ต้น

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☐ อริยมรรคแปด

☒ พรหมวิหารสี่

☐ อริยสัจสี่

ข้อที่ 4

ภาพนี้คือ

☐ เสาพระวิหารทั้งสี่ต้น
 ☐ พระพุทธรูปมหาพรหมอุดมสักยมุนี
 ☒ เสาพระวิหารทั้งแปดต้น

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☒ อริยมรรคแปด
 ☐ นิพพาน
 ☐ อริยสัจสี่

ข้อที่ 5

ภาพนี้คือ

☒ ยอดพระธาตุเจดีย์
 ☐ ฉัตรห้าชั้น
 ☐ หลังคาพระวิหาร

ภาพนี้มีแนวคิดทางพระพุทธศาสนาที่ซ่อนอยู่ในศิลปกรรม คือ

☐ จันทรห้า
 ☒ นิพพาน
 ☐ พรหมวิหารสี่

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคเหนือ น่าน. ม.ป.ท, 2558.

จงจรัส แจ่มจันทร์. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.6. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยร่มเกล้า, ม.ป.ป.

เยาวลักษณ์ อักษร, สุพน ทิมอำ และวิริยะ บุญยะนิวาสน์. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.6. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยร่มเกล้า, ม.ป.ป.

วินัย ปราบริปู. ประวัติจิตรกรรมเมืองน่าน. น่าน : หอศิลป์ริมน่าน, 2552.

วินัย ปราบริปู. จิตรกรรมฝาผนัง วัดภูมินทร์-วัดหนองบัว. พิมพ์ครั้งที่ 1. น่าน : หอศิลป์ริมน่าน, 2557.

สมเจตน์ วิมลเกษม. ถอดรหัสวัดภูมินทร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. น่าน : ینگ์เบอร์รี่, 2558.

